

HERØY KOMMUNE

Budsjettdokument

Budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024
Administrativt framlegg

Trond Arne Aglen
12.11.2020

Innhald

1. Kommunedirektøren si oppsummering	3
2. Herøy kommune 2021 - 2030	4
2.1 Slik står det til i kommunen	4
2.2 Kommunal økonomi	8
2.3 Organisering	8
3. Framtidsutsikter	9
3.1 Vurdering av framtidsutsikter	9
4. Styring og kontroll	10
4.1 Styring og kontroll av verksemda	10
4.2 Revisjonsordning	10
4.3 Rekneskapsrevisjon	10
4.4 Forvaltningsrevisjon	10
4.5 Tilsyn	10
4.6 Organisering	11
4.7 Mål- og resultatstyring	11
4.8 Rekneskapsutvikling og økonomisk styring	11
4.9 Risikostyring og internkontroll	11
4.10 Selskapskontroll	11
4.11 Tryggleik og beredskap	11
4.12 Etisk standard	11
4.13 Utfordringar og planar	12
4.14 Kvalitetssystemet Compilo (Losen)	12
4.15 Verdigrunnlag	12
4.16 Heilskapleg system	12
4.17 Plansystemet	13
4.18 Styringssystemet	16
4.19 Organisering, arbeidsprosessar og ressursbruk	17
5. Fokusområde samfunnsutvikling	19
5.1 Kommuneplanen 2013 – 2025. Samfunnsdel	20
5.2 Innbyggjarundersøkinga 2019:	22
5.3 Lokaldemokratiundersøking 2017	24
6. Fokusområde Organisasjon	25
6.1 Organisasjonsutvikling	25
6.2 Personalpolitikk og opplæring	26
7. Fokusområde Tenester	28
7.1 Kommunebarometeret	28
7.2 Brukarundersøkingar	31
7.3 Tilsyn og klagesaker	31

8. Fokusområde Økonomi	32
8.1 Nøkkeltal	32
8.2 Hovudtal drift	34
9. Økonomiplan 2021-2024	39

Forsidefoto: Sunnmørsjekta ved Herøy Gard av Øyvind Sunde

1. Kommunedirektøren si oppsummering

Kommunesektoren sine inntekter er sett saman av frie og bundne inntekter. Dei bundne inntektene består hovudsakleg av øyremerkte tilskot, gebyr og eigenbetalingar, som er knytt til spesifikke kommunale tenester. Dei frie inntektene er inntekter som kommunane og fylkeskommunane kan rå fritt over, utan andre føringar frå staten enn gjeldande lovar og regelverk. Dei frie inntektene består av rammetilskot og skatteinntekter, og inntektssystemet fordeler desse inntektene til kommunar og fylkeskommunar.

Innanfor kommunesektoren sine frie inntekter utgjør rammetilskotet om lag 45 % og skatteinntektene om lag 55 %

Den økonomiske ramma for kommunal sektor for 2021 vart en del betre enn det som låg til grunn i kommuneproposisjonen i mai. Herøy kommune får ein vekst på 3,3 % i frie inntekter, noko som gir oss eit visst handlingsrom dersom vi evner å gjennomføre nødvendige omstillingar.

Pandemien med covid-19 har gjort den økonomiske situasjonen i 2020 uoversikteleg og usikker, sjølv om staten sine tiltakspakkar også har gitt Herøy kommune kompensasjon for noko av meirutgiftane.

Skatteinntektane i Herøy er stabil og ligg fortsatt over landsgjennomsnittet (107%) dette til tross for at kommunen har høg arbeidsledighet (4,6%).

Befolkningsveksten i Herøy har stagnert og kommunen har hatt ein svak nedgang i antall innbyggjarar dei siste 5 åra. Utviklinga i demografien, med jamn nedgang i folketalet, færre barn og unge, og fleire eldre påverkar ikkje berre driftsrammene våre, men utfordrar oss i korleis vi skal fordele ressursane til behovet for tenester.

Skal kommunen få til nødvendig endring og utvikling vert ein nødd til å utfordre ulike interessar som vert berørt av endringane. Det er viktig å sikre gode prosessar der alle interessar og behov kjem fram, men dei ulike interessane må avvegast mot heilskapsbehovet og kva retning ein vil for Herøy kommune i ei tid dei ytre faktorane utfordrar oss.

Eg opplever at det er eit veksande gap mellom dei rammene vi får og forventningane til tenesteleveransar frå kommunen, gjennom stadige aukande krav og lovpålagte rettigheitar.

Rammene for 2020 var svært stramme når budsjettet blei lagt. Behov for omstilling/ effektivisering for å tilpasse drifta til forventna ramme dei neste åra aukar ytterlegare. Det må truleg gjerast større strukturelle grep for å klare å tilpasse drifta til rammene. Det er krevjande å finne balansen mellom stramme, men fagleg forsvarlege rammer for tenestetilbodet, og stramme investeringsrammer som likevel legg til rette for utvikling, busetjing og næringsutvikling.

Trond Arne Aglen
kommunedirektør

2. Herøy kommune 2021 - 2030

2.1 Slik står det til i kommunen

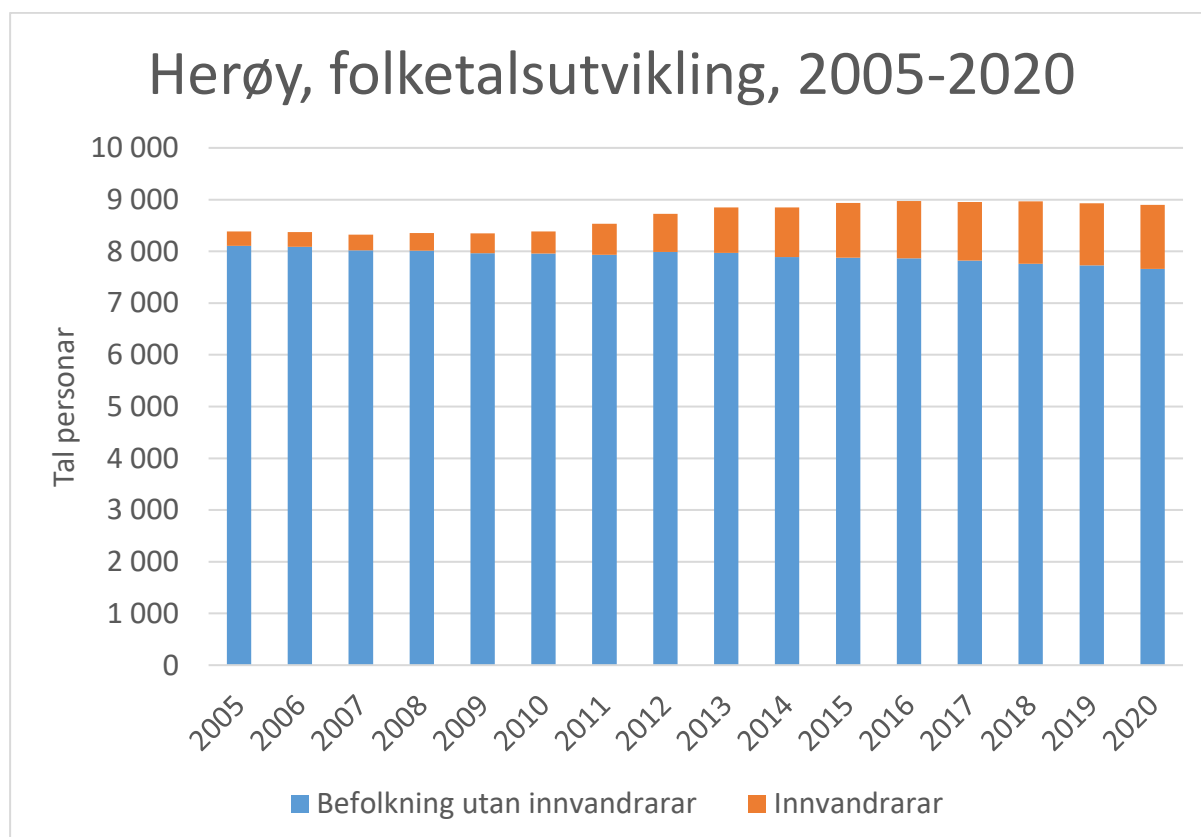
I samband med økonomiplan er det viktig å sjå på utviklingstrekk for åra som kjem. Økonomiplanen tek sikte på dei fire neste åra, men legg likevel premisar får kostnader framover gjennom planlagde investeringar og forventningar knytt til tenesteproduksjon.

Både framskriving av folketal og statsbudsjettet viser at Herøy kommune, som fleire andre kommunar, vil ha store utfordringar i å prioritere innanfor alle dei tenesteområda vi som kommune har ansvar for. Kommunen må tilpasse drifta ved å flytte ressursane i samsvar med dei endringa ein får som følgje av demografiske utvikling.

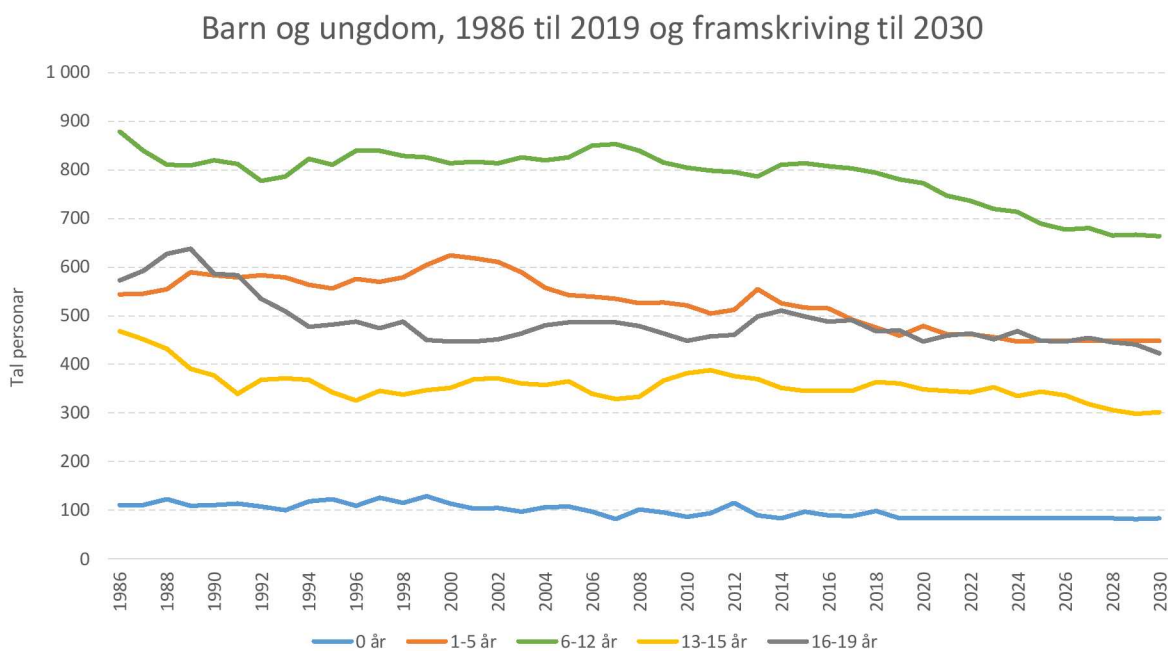
Folketalsutvikling

Møre og Romsdal fylkeskommune har gitt ut ein kommunestatistikk som viser viktige utviklingstrekk for kvar kommune i fylket. Nokre av desse statistikkane er av stor betydning for utvikling av kostnader i Herøy kommune.

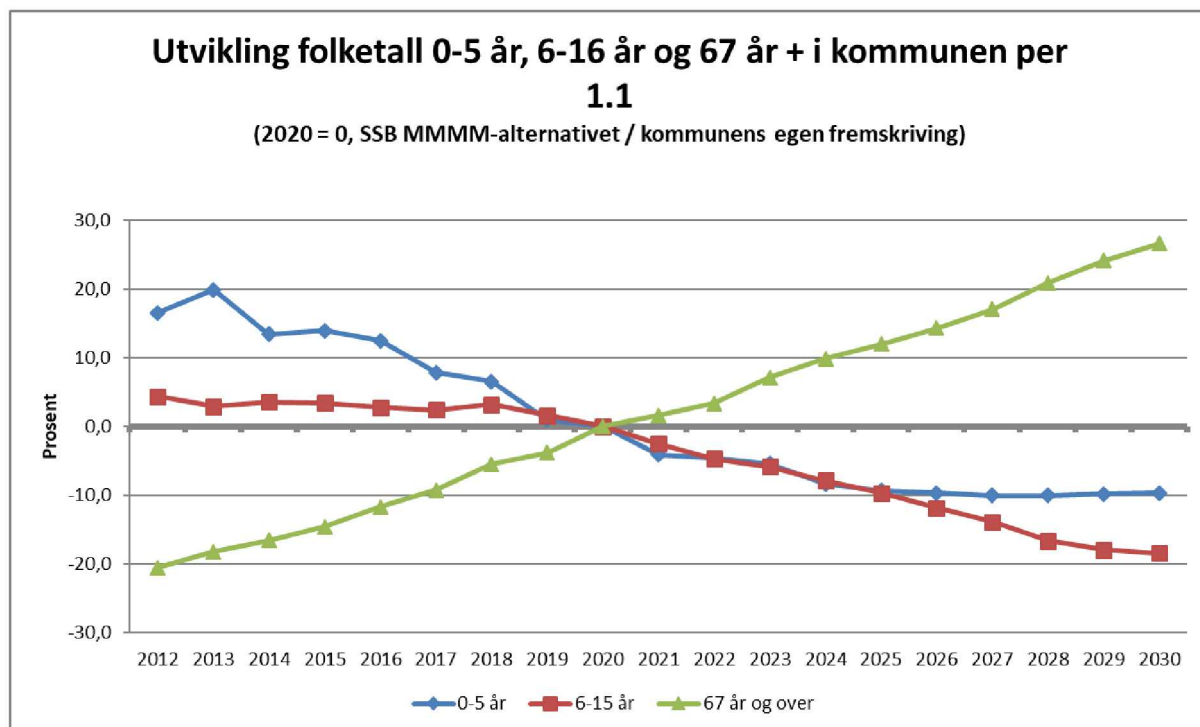
Folketalsutviklinga viser at veksten i antall innbyggjarar har stagnert og viser ein svak nedgang dei siste 5 åra.

Framskrivningstal for born og ungdom (0-19 år), er av stor betydning for kostnader knytt til barnehage og grunnskule.

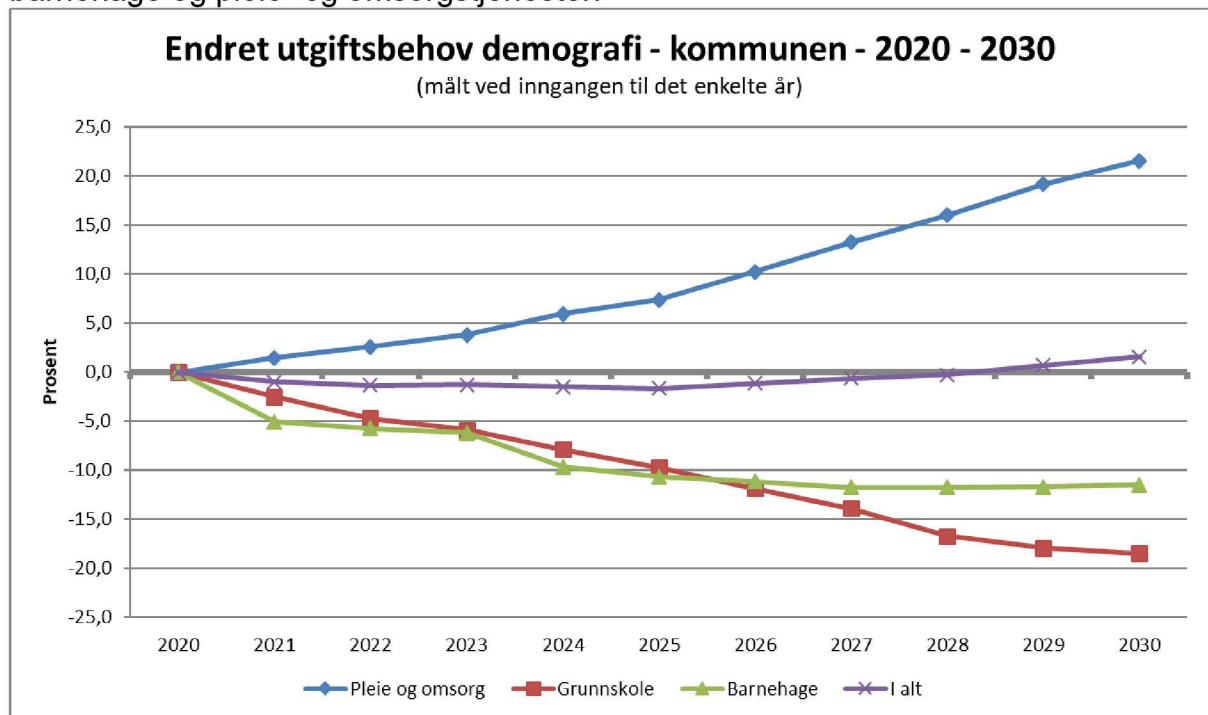

Korleis koronaen vil påverke befolkningsutviklinga i kommunen er usikkert, men nokre trendar vil nok framleis gjere seg gjeldande dei næraste åra; talet på eldre vil auke kraftig, talet på fødde følgjer ein lang nedgåande trend, kvar kvinne føder i snitt færre barn, kommunen tapar ungdom til resten av landet og talet på innvandrarar vil mest sannsynleg halde fram med å gå ned.

Endret utgiftsbehov som følgje av demografisk endring

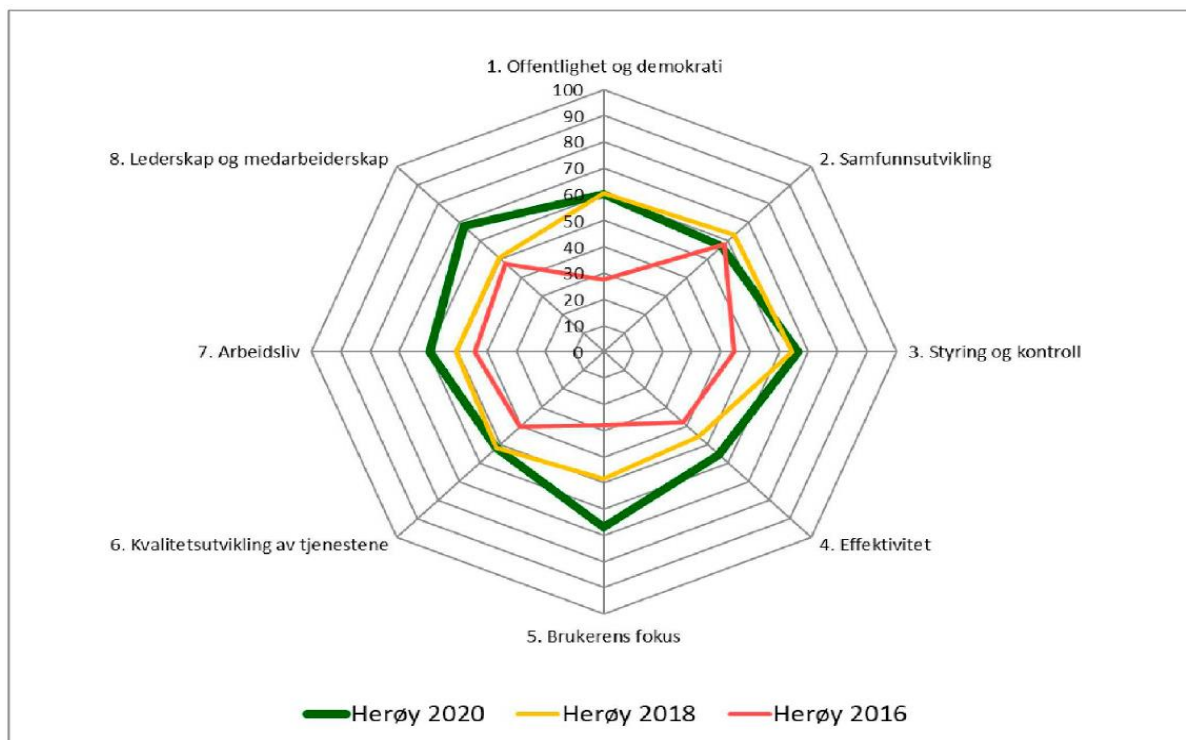
Modellen under viser korleis befolkningsframskrivingar vil kunne komme til å bety for kommunens brutto utgiftsbehov til sentrale velferdstjenestar som grunnskole, barnehage og pleie- og omsorgstjenester.

Som vi ser av diagramma vil vi i åra framover ha ein sterk vekst av eldre i kommunen medan talet på born og unge vil synke. Bildet visar at det er blant dei eldre og i tenestene innanfor Helse og omsorg vi vil ha dei største utfordringane i åra som kjem.

Kommunekompasset 2020

Evalueringa av Herøy kommune etter Kommunekompasset viser at resultatane no ligg godt over gjennomsnittet for kommunar mellom 5000-10000 innbyggjarar. Kommunen har framleis har ein gevinst å hente når det gjeld kvaliteten på forvaltningspraksisen, noko som igjen vil gi ein betre og meir effektiv tenesteproduksjon.

Kommunebarometeret

Herøy kommune hamnar på ein 201. plass i Kommunebarometeret frå Kommunal Rapport for 2020. Då er det korrigert med omsyn til økonomiske rammevilkår. Dette er ned 131 plassar frå 2019 då kommunen hamna på ein 70. plass.

Utvikling over tid (sammenliknbar serie)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nøkkeltallene alene				217	242	264	339	208	249	146	251
Totaltabellen -justert for økonomiske forutsetninger				204	209	228	272	148	121	70	201
Grunnskole				97	141	151	166	196	133	145	150
Pleie og omsorg	223	246	284	252	316	333	347	294	303	253	302
Barnevern					174	123	190	207	123	191	284
Barnehage						279	293	213	326	127	203
Helse	1	371	382	402	314	385	363	301	375	231	356
Sosial	1				157	135	98	81	108	127	55
Kultur	275	360	345	324	321	273	219	274	244	273	261
Miljø og ressurser		254	125	223	347	310	168	175	164	142	106
Saksbehandling	208	265				25			103	131	343
Vann og avløp					144		143	133	104	208	393
Økonomi				245	251	243	359	250	342	323	299
Kostnadsnivå					1	1	154	61	86	85	97
Nøkkeltall i bruk i barometeret	47	69	110	116	127	123	126	141	152	151	151
Antall kommuner rangert totalt	429	429	429	429	428	428	428	426	423	422	422

Føremålet med barometeret er å gje eit lettforståeleg bilete av korleis kommunen presterer/kor gode tenestene er målt mot resten av Kommune-Noreg.

2.2 Kommunal økonomi

Utvikling i lånegjeld og disposisjonsfond:

ÅR	Lånegjeld	Disp fond
2020	990.000.000	57.995.000
2019	875.300.000	50.838.000
2018	866.844.000	39.574.000
2017	840.732.000	40.517.000
2016	840.261.000	19.492.000
2015	776.977.000	7.615.000
2014	653.110.000	10.642.000
2013	604.802.000	12.070.000
2012	562.254.000	15.847.000
2011	501.792.000	15.276.000
2010	462.423.000	16.896.000
2009	428.853.000	7.031.000

2.3 Organisering

Ny politisk struktur vart vedtatt 07.05.2012.

Kommunestyret har 33 medlemmer og er kommunen sitt øvste politiske organ. Kommunestyret gjer vedtak på vegne av kommunen så langt ikkje anna følgjer av lov og delegeringsvedtak.

Formannskapet har 9 medlemmer og er kommunen sitt nest øvste politiske organ. Formannskapet handsamar og avgjer ei rekkje saker som er delegert av kommunestyret. I tillegg handsamar formannskapet forslag til budsjett og økonomiplan, og gir innstilling i ei rekkje andre saker som skal til kommunestyret.

Kommunen har fire **komitear**, alle med 7 medlemmer. Komiteane førebur og innstiller i saker som vert handsama av kommunestyret. Formannskapet, kontrollutvalet og administrasjonsutvalet (likestillingsutvalet) og arbeidsmiljøutvalet er lovpålagde organ. Det same er eldrerådet og rådet for menneske med nedsett funksjonsevne.

Administrativ leiing

Ny administrativ leiing vart vedtatt av kommunestyret 29.09.2016. Kommunen gjekk over til ein **kommunalsjefmodell** med 4 kommunalsjefar under kommunedirektøren med slike ansvarsområde:

Helse og omsorg

Omfattar dagens avdelingar for pleie og omsorg, bu og habilitering, barn, familie og helse og tenestekoordinering.

Oppvekst

Omfattar dagens avdelingar for grunnskule, PPT, kulturskule, vaksenopplæring, flyktning og barnehage.

Samfunnsutvikling

Omfattar dagens avdelingar for utvikling og kultur med tillegg av folkehelse, brann og beredskap.

Stab

Omfattar avdelingar for :

- Løn/Personal
- Økonomi
- Innkjøp
- Dokumentsender/politisk sekretariat
- Servicetorg
- Eigedom

3. Framtidsutsikter

3.1 Vurdering av framtidsutsikter

Vi har utfordringar framfor oss, men gode føresetnader for å lukkast. Kompetansen, motivasjonen og omstillingsevna som finst i Herøy, vil vere avgjerande.

Samfunn

Som samfunnsaktør har Herøy kommune ei viktig rolle. I Herøy samarbeider politikk, administrasjon, kultur og næringsliv godt gjennom mange uformelle arenaer for felles nytte.

Kommunen kan vere ein pådrivar for å motverke effektane ein lågare aktivitet i næringslivet skaper. Kommunen sin økonomiske status vil sette grenser for tiltak for å stimulere næringsaktivitet. I så måte hastar det å forbetre økonomien vår.

Framskriving av folketalet

Framskriving av folketal viser stabilt/ein svak auke i gruppa over 80 år fram til 2023. Deretter har vi ein sterk auke fram til 2040. Ungdomsgruppa 0 – 15 år vil minke dei komande åra.

Medverknad

Det er mange i Herøy som ynskjer å bidra til lokalsamfunnet, og kommunen må vere ein koordinerande, konstruktiv og positiv samarbeidspart. Medverknad frå innbyggjarane er vitalt for å lukkast som kommune i framtida. Her har Herøy gode føresetnader.

Medarbeidarar

Motivasjon og kompetanse er viktig for alle kunnskapsbedrifter. Herøy kommune tar dette på alvor og har gjennomført mange kompetanseprogram innanfor fagområda. I tillegg har vi prioritert å fokusere på leining som eit eige fag.

Læring og fornying

Læring har dei siste åra i vorte dreia frå læring på individnivå til meir organisatorisk læring. Omorganiseringa kom på plass i løpet av 2017. Vi skal evaluere endringane

opp mot tidlegare praksis over dei neste åra. Målet er å få full gevinstrealisering av desse endringane.

Økonomi

Når det gjeld det økonomiske resultatet for 2019, er kommunen i balanse, men vi treng mindreforbruk over tid for å skaffe oss det handlingsromet vi treng for å møte nye utfordringar og ta ein meir aktiv del i samfunnsutviklinga.

4. Styring og kontroll

God kommunal eigenkontroll skal bidra til å gi innbyggjarane tillit til at kommunen utøver mynde og leverer tenester på ein trygg måte. Eigenkontroll er ein viktig del av styringssystemet og skal bidra til å unngå kritikkverdige hendingar. I tillegg til eigenkontroll, fører mange statlege organ tilsyn med kommunen.

Kommunestyret har tilsyns- og kontrollansvar for kommunen si verksemd. Selskapskontroll inngår som ein del av kontrollansvaret. Kontrollutvalet fører kontinuerleg tilsyn med den kommunale forvaltninga på vegne av kommunestyret og ser til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning. Kommunen sin revisor gjennomfører rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og revisjon av kommunedirektøren sin internkontroll så langt det følgjer av god kommunal revisjonsskikk.

Kommunedirektøren er ansvarleg for at kommunen har eit føremålstenleg og heilskapleg system for styring og kontroll og at det vert utøvd internkontroll i verksemda.

4.1 Styring og kontroll av verksemda

Styringsdialogen mellom kontrollutvalet og kommunestyret har vore open og gir retning for vidare utvikling av verksemda.

4.2 Revisjonsordning

Herøy kommune er med i interkommunal revisjonsordning saman med seks andre kommunar.

4.3 Rekneskapsrevisjon

Revisjonsmeldinga for rekneskapsåret ligg føre når rekneskap og årsrapport er kontrollerte.

4.4 Forvaltningsrevisjon

Kommunerevisjonen gjennomfører forvaltningsrevisjon retta mot ulike tenesteområde. Framdrifta og kvaliteten på oppfølginga er avhengig av saksmengda og personalressursane.

4.5 Tilsyn

Staten gjennomfører regelmessig tilsyn med kommunen på ulike tenesteområde.

4.6 Organisering

Vi fullførte organisasjonsendringane i 2017. Denne omstruktureringa skal saman med nye linjeleiarar og endringar i administrativ leiing, levere forsvarlege tenester og robust økonomi i tida framover.

4.7 Mål- og resultatstyring

Målkort vert nytta som kommunen sitt administrative system for oppfølging når det gjeld vedtekne mål- og resultatkrav i budsjett og økonomiplan. Det er gjennomført ei vidareutvikling av innhaldet i korta på bakgrunn av erfaringane gjennom åra.

Mål- og resultatstyring inngår i kommunen sine årsplanar. Resultatkrava er fylgd opp gjennom medarbeidersamtalar med den enkelte leiaren. Ein felles leiingspraksis er under utarbeiding og arbeidet vil ble vidareført i 2020.

4.8 Rekneskapsutvikling og økonomisk styring

Det har vore god oppfølging og kontroll på prosjekt gjennom året.

Formannskapet får månadsrapportar om status på økonomi og sjukefråvær, kommunestyret får tertialrapportar. Resultat i forhold til overordna mål i kommuneplanen, samt resultatkrav knytt til målkorta, er rapportert i årsrapporten.

4.9 Risikostyring og internkontroll

Kommunen har eit overordna kvalitetssystem og eige sak- og arkivsystem som skal sikre oppfølging av lovverk, politiske vedtak og interne rutinar.

Det elektronisk kvalitetssystemet skal ivareta-dokumentstyring, avvikshandtering, årshjul, risiko- og sårbaranalyser (ROS) samt varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen.

4.10 Selskapskontroll

Ny rutine for lovpålagt eigarskapskontroll var vedteke i K-sak 76/16 den 25.05.2016. Omgrepet eigarskapskontroll vert no nytta i staden for selskapskontroll.

4.11 Tryggleik og beredskap

Beredskapsplanen for Herøy kommune vart vedteken av kommunestyret 15.12.2016.

Kommunen har gjennomført heilskapleg ROS-analyse i 2019.

Kommunen har skildra mål og strategiar for arbeid med samfunnstryggleik i samfunnsdel av kommuneplanen. Mål og strategiar for oppfølging av arbeidet med samfunnstryggleik og beredskap bør forankrast tydelegare med bakgrunn i heilskapleg ROS.

4.12 Etisk standard

Revisjon av Etiske prinsipp for tilsette og folkevalde i Herøy kommune vart vedteken av kommunestyret 15.12.2016. Etisk standard vert fylgd opp og sikra gjennom kommunen sitt kvalitetssystem.

4.13 Utfordringar og planar

I planperioden er målet å etablere eit heilskapleg system som sørgjer for at vi har styring og kontroll i ein organisasjon som er effektiv og framtidsretta. Kommunen sitt planverk må vere fokusert, målretta og skal fungere som eit referansedokument for den operative gjennomføringa av planar.

4.14 Kvalitetssystemet Compilo (Losen)

Bruken av systemet har vore aukande. Graden av aktivitet varierer mellom tenesteområda. Mangelfull opplæring og oppfølging kan vere hovudårsaka til variasjonane.

4.15 Verdigrunnlag

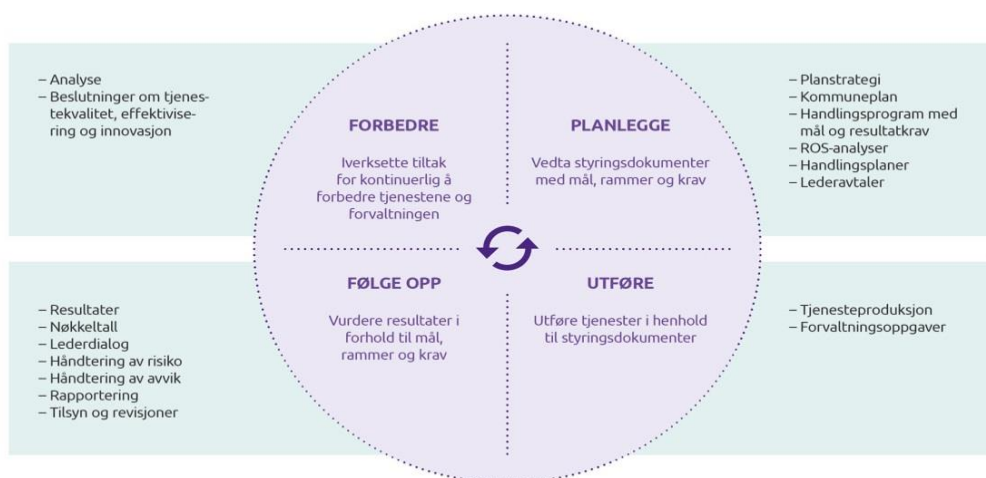
Verdigrunnlaget er revidert i 2018. Dei kommunale kjerneverdiane er:

- Tillit
- Respekt
- Samhandling

4.16 Heilskapleg system

Plan- og styringssystemet i kommunen omfattar ei rekkje plan- og styringsprosessar som går fram av figuren under. Gjennom god leiing og gode plan- og styringsprosessar skal kommunen ivareta rolla som tenesteytar, samfunnsutviklar og demokratisk arena.

PUFF (PUKK) – Forbettringssirkel

Kommunen arbeider etter elementa i forbettringssirkelen. Gjennom plan- og styringsprosessane vert det planlagt og utført aktivitetar som skal sikre kvalitet i tenestene og forvaltninga. Resultata frå aktivitetane vert fylgd opp i forhold til dei

måla og krava som er sett, og vert nytta til å iverksette tiltak for kontinuerleg å betre tenestene og forvaltninga. Alle plan- og styringsprosessar skal gjennomførast med bakgrunn i kommunen sitt verdigrunnlag, og verdiane skal vere retningsgivande for den enkelte si åtfærd.

Plansystem

Plansystemet er kommunen sitt overordna og politisk vedtekne planverk som skal sikre gjennomføring av politiske mål og prioriteringar.

Styringssystem

Styringssystemet er kommunedirektøren sitt verktøy for å setje i verk og følgje opp politiske vedtak, mål og prioriteringar.

Leiing

Elementa i PUFF-sirkelen ligg til grunn for all leiaraktivitet knytt til kommunen sitt plan- og styringssystem. Gode plan- og styringsprosessar har som føresetnad eit leiarskap som gir retning, utnyttar handlingsrommet og er resultatorientert. Samstundes skal leiarane legge til rette for ein arbeidskultur som fremjar læring og forbetring i heile organisasjonen. Forslag til innovative løysingar vil verte følgde opp. Det vert utarbeidd årsplanar. I årsplanane konkretiserer kommunedirektøren krav til resultat og utvikling for den enkelte leiar. I løpet av året vert det gjennomført dialog om status og evaluering av oppnådde resultat i «ein til ein»- møte. I tillegg utøver kommunedirektør styringsdialog gjennom fellesmøte.

Utfordringar og planar

Kommunedirektøren vil vidareutvikle grunntanken om at godt partssamarbeid skal bidra til ei omstillingsdyktig og serviceinnstilt kommune til beste for innbyggjarane og våre tilsette.

Kommunedirektøren er oppteken av å legge til rette for at leiarane kan bruke mindre tid til administrasjon og meir tid til tenesteutvikling og leiing. Auka fokus på digitalisering, samhandling og samordning skal bidra til dette.

Kommunedirektøren vil arbeide vidare med å utvikle og profesjonalisere kommunen. I alle styringsformer skal kommunen oppfattast som ein profesjonell part og agere deretter.

4.17 Plansystemet

Kommunen sine oppgåver følgjer av kommunelova, plan- og bygningslova, andre lover og føreskrifter, nasjonale føringar og politiske vedtak. Mange av oppgåvene blir operasjonalisert og implementert gjennom planar som inngår i kommunen sitt plansystem. Alle kommunen sine overordna planar vert vedtekne av kommunestyret. Det skal vere konsistens i kommunen sine styringsdokument ved at styringsdokument på eit lågare nivå skal vere ei operasjonalisering av dokument på eit høgare nivå.

Planstrategi

Kommunestyret skal minst ein gong i kvar valperiode (fireårsperioden), og seinast innan eitt år etter konstituering, utarbeide og vedta ein kommunal planstrategi.

Føremålet med planstrategien er å vurdere kva for planar som skal utarbeidast og reviderast i valperioden. For å vurdere planbehovet skal planstrategien drøfte kommunen sine strategiske val for samfunnsutvikling, langsiktig arealbruk, miljøutfordringar og tenesteområda sine utfordringar. Det skal i tillegg vurderast om det er behov for å revidere heile eller delar av kommuneplanen.

Kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunen sitt overordna strategiske styringsdokument og inneheld mål og retningsval for kommunen si utvikling. Kommuneplanen består av ein samfunnsdel og ein arealdel. Planen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål og interesser. I forkant av kommuneplanarbeidet vert det utarbeidd eit planprogram. Planprogrammet omtalar kva for tema som vert planlagt revidert i kommuneplanen, utgreiingsbehov og medverknads-prosesser.

Samfunnsdelen konkretiserer mål, strategiar og ønska utvikling for Herøysamfunnet og kommuneorganisasjonen.

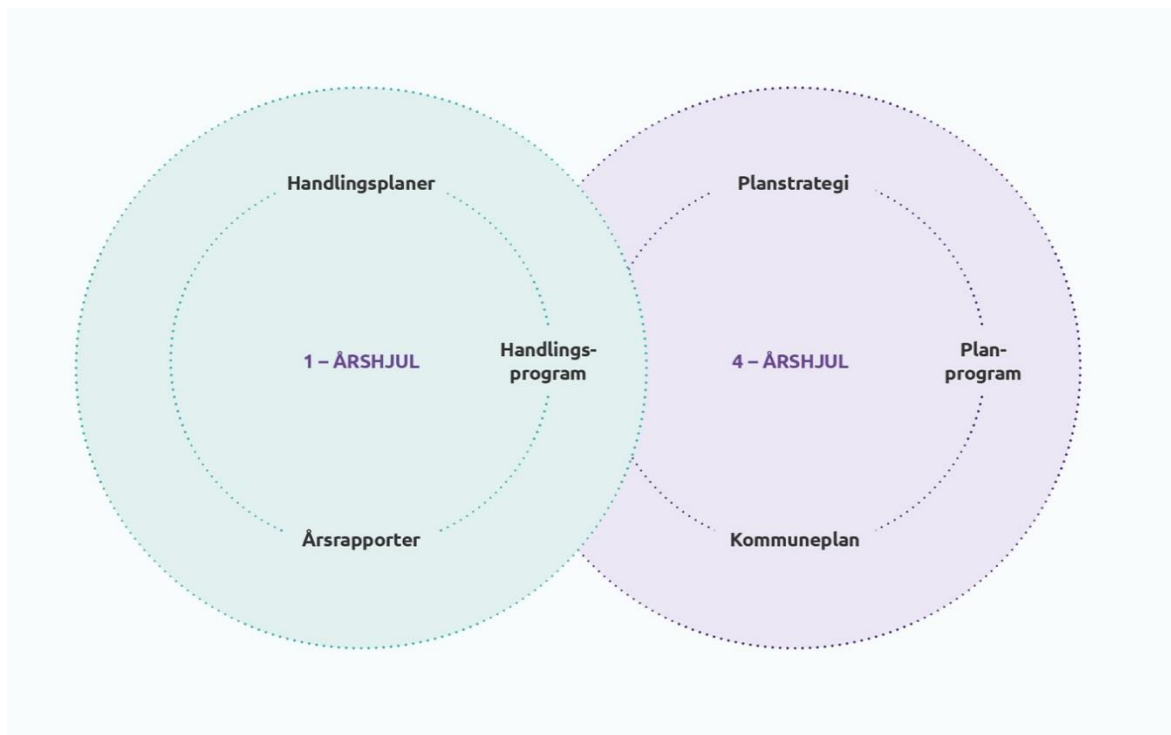
Arealdelen viser samanhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk, der avveging mellom vern og utbygging er viktig. Planen er juridisk bindande.

Kommuneplanen vert utarbeidd for ein periode på 12 år og vert revidert kvart fjerde år. Kommuneplanen skal ha ein handlingsdel (økonomiplan) som seier korleis planen skal fylgjast opp i fireårsperioden. I Herøy kommune bør kommuneplanen sin handlingsdel i større grad innarbeidast i økonomiplanen.

Kommuneplanen har **seks gjennomgåande perspektiv:**

- Universell utforming
- Folkehelse
- Barn og unge
- Likestilling
- Verdiskaping
- Miljø og klima

Årshjul

Figuren illustrerer dei overordna strategiske prosessane knytt til kommuneplanen (4-årshjulet) og handlingsprogrammet (1-årshjulet).

Handlingsprogrammet

Kommunen sitt årsbudsjett og økonomiplan utgjer handlingsprogrammet. Årsbudsjettet og økonomiplanen vert utarbeidd gjennom ein felles prosess og vert integrert i same dokument.

Økonomiplanen har eit 4. årsperspektiv med årsbudsjettet som første år. Planen vert rullert årleg.

Årsbudsjettet er kommunen sitt dokument der det vert gitt løyvingar til ulike føremål. Det vil seie at vedteke budsjett gir kva for rammer kommunestyret har løyvd til kommunen si verksemd det komande året – rammene er bindande for rammeområda.

Gjennom handlingsprogrammet skal kommunen realisere målsetjingar fastsett i kommuneplanen sin langsiktige del, planlegge nye tiltak og føre kontroll med kommunen sin ressurstilgang og ressursbruk. Dei økonomiske rammene bygger på rammefaktorar i kommuneproposisjonen og statsbudsjettet. Økonomiske konsekvensar knytt til mål og tiltak i kommunen sine temaplanar, jamfør

planstrategien, skal også innarbeidast i handlingsprogrammet for oppfølging. I tillegg kjem ei rekkje måleindikatorar basert på kommunen si mål- og resultatstyring.

Handlingsplanar

Mål og tiltak frå handlingsprogrammet, felles gjennomgåande planar og anna relevant planverk som fylgjer av planstrategien, vert vidareført og fylgd opp i ulike handlingsplanar. Handlingsplanen er eit administrativt dokument som skal sikre samanheng mellom organisasjonen sine mål, tiltak og resultat, samt oppfølging av politiske vedtak, lover og forskrifter.

Felles gjennomgåande planar

Kommunen har fleire gjennomgåande planar som gjeld for heile organisasjonen. Desse vert revidert normalt kvart fjerde år.

Utfordringar og planar

Kommunedirektøren vil heve kvaliteten på kommunen sine plandokument. Dette skal resultere i eit meir gjennomgåande planverk som både er smalare, med betre tverrfagleg koordinering, og meir målretta.

4.18 Styringssystemet

Verksemdsstyring femner all leiingsaktivitet, styring og kontroll som skal bidra til å iverksette politiske vedtak, prioriteringar og mål, og å skape best mogleg resultat og kvalitet i tenestene. Verksemdsstyring omfattar fullmaktsnivåa i kommunen og sikrar at styringa skjer likt og samordna mellom, og innan tenesteområda.

Prinsipp for verksemdsstyring

Verksemdsstyring skal:

- baserast på mål- og resultatstyring som overordna styringsprinsipp.
- sikre effektiv gjennomføring av politiske vedtak.
- sikre etterleving av lover og forskrifter.
- integrere risikostyring og internkontroll
- sikre ei tenleg organisering, effektive arbeidsprosessar og rett ressursbruk.
- sikre læring, forbetring og innovasjon.

Mål- og resultatstyring

Dette medfører at kommunen skal planleggje, setje mål, og at resultat skal målast og fylgjast opp for å avdekke avvik. Ein skal også kontinuerleg forbetre og vidareutvikle tenestene. Mål- og resultatstyring skal i tillegg sikre læring i organisasjonen.

Mål- og resultatstyring skjer manuelt ved hjelp av målkort.

Det er definert fire fokusområde. Innanfor kvart hovudmål er det utarbeidd ulike måleindikatorar. Fokusområda har gjennomgåande delmål for heile kommunen. I tillegg er det utarbeidd unike delmål for tenesteområda som skal sikre nødvendig styring og oppfølging av tenestene.

Gjennomføring av politiske vedtak

Kommunen skal ha system som sikrar at politiske vedtak blir fylgd opp og sett i verk.

Vedtaksoppfølging skjer elektronisk i kommunen sitt saks- og arkivsystem Acos.

Eigne rapportar viser kva for saker som skal fylgjast opp og kva for saker som er ferdig effektuerte.

Iverksetting av politiske vedtak vert sikra gjennom årsplanar og ulike handlingsplanar. Dette omfattar også gjennomføring av politiske vedtak som vert fatta utanom handlingsprogrammet.

Alle leiarar skal halde seg orienterte om dei vedtaka som direkte gjeld eige ansvarsområde, samt forhold som vedkjem heile kommunen.

Etterleving av lover og forskrifter

Dette medfører rett sakshandsaming og tenesteutøving, samt å ivareta kommunen sine juridiske interesser som forvaltningsmynde, tenesteprodusent og eigar.

Sakshandsaminga skjer elektronisk i kommunen sitt saks- og arkivsystem Acos.

Tenesteutøving skjer etter gjeldande fullmakter og aktuelt lov- og regelverk som har betydning for oppgåva.

Risikostyring og internkontroll

Kravet til internkontroll går fram av kommunelova. I tillegg er det innanfor fleire område av kommunen si verksemd særlege lovpålagde krav til internkontroll. Internkontroll er ein del av kommunen si daglege leing og styring innan og mellom fullmaktsnivåa.

Risikostyring og internkontroll skjer elektronisk i kommunen sitt kvalitetssystem Compilo (KvalitetsLosen).

Systemet tek hand om dokumentstyring, avvikshandtering, årshjul, risiko- og sårbaranalysar samt varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Verktøyet sikrar at daglege arbeidsoppgåver blir utført, styrt og forbetra i samsvar med krava i lova.

4.19 Organisering, arbeidsprosessar og ressursbruk

Ei føremålstenleg organisering, effektive arbeidsprosessar og god ressursbruk skal sikre at innbyggjarane får ta imot tenester av rett kvalitet og til rett tid, samstundes som organisasjonen sine ressursar vert nytta på ein effektiv måte og innafor vedtekte økonomiske rammer.

Føremålstenleg organisering skjer ut frå omsynet til samordning, effektiv oppgåveløysing og kvalitet for brukarane.

Effektive arbeidsprosessar skjer gjennom optimalisering av prosessar og betre samhandling i tillegg til ei digitalisering av kommunen sine system. Elementa i PUFF-sirkelen ligg til grunn for utforminga av dei enkelte arbeidsprosessane.

God ressursbruk skal skje innafor dei mål og budsjettammer som kvart år vert vedteke av kommunestyret.

Læring, forbetring og innovasjon

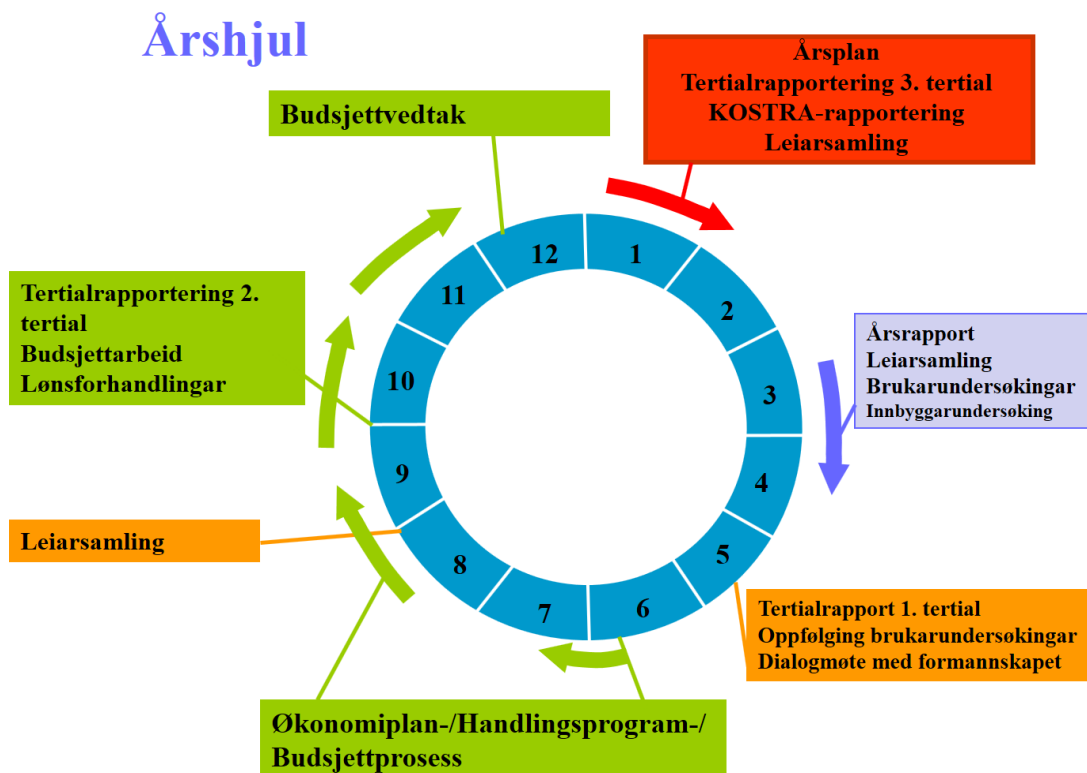
Organisasjonen skal sikre kontinuerleg utvikling av innhaldet i tenestene og medarbeidarane sin kompetanse.

Vi skal jobbe med målsetjinga om å bli ein moderne og lærande organisasjon som fremjar utvikling gjennom involvering, styringsdialog og resultatfokus.

Kommunen sin forvaltningspraksis vert evaluert eksternt gjennom Kommunekompasset. Evalueringa gir eit samandrag av kommunen sin styrke, svake sider og utfordringar og danner grunnlag for vidare utvikling. I tillegg vert det gjennomført tilsyn og forvaltningsrevisjon innafor ulike områder.

Årshjul

Kvart år vert det gjennomført ei rekkje styringsprosessar. Desse er sett inn i eit overordna årshjul som viser korleis arbeidet med ulike dokument og prosessar vert fasa inn i forhold til kvarandre politisk og administrativt. I tillegg til det overordna årshjulet, har kommunen detaljerte årshjul for enkeltstående prosessar/aktivitetar.

Utfordringar og planar

Det er ei målsetjing at verksemdsstyringa skal forenklast og bli meir effektiv. Samstundes skal organisasjonen si forståing på området styrkast.

Kommunedirektøren vil arbeide for at kommunen skal levere gode tenester ut frå dei rammevilkåra som vert vedtekne. Gjennom mål- og resultatstyring skal det arbeidast systematisk med å sikre rette og effektive tenester til brukarane. I tillegg til generelle

og gjennomgåande mål, skal spesifikke mål innafor alle rammeområda sikre rett utvikling av dei enkelte tenestene. Kommunedirektøren vil ha fokus på å hente ut samordningsgevinstar mellom einingar og sektorområde.

Kommunedirektøren vil ha fokus på vidareutvikling av styringsdata, slik at ein kan fylgje utviklinga gjennom året og ved behov iverksette førebyggjande tiltak.

5. Fokusområde samfunnsutvikling

Gjennom arbeidet med samfunnsdelen av kommuneplanen 2013 – 2025 er det utarbeidd mål, strategiar og handlingsplan for samfunnsutviklinga. Fylgjande mål er nedfelte i budsjett og økonomiplan 2020 – 2023:

Mål	Herøy kommune skal vere ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i.	Innbyggjarane, frivillige organisasjonar og næringsliv er tilfredse med kommunen si rolle som tilretteleggjar for tryggleik, trivsel og utvikling og kommunen si rolle som samfunnsbyggjar.	Herøy kommune skal ha godt omdøme.
Korleis lukkast?	Oppfølging samfunnsplan	Oppfølging samfunnsplan	Oppfølging samfunnsplan
Korleis måle?	Innbyggjarundersøking Folketalsutviklinga. Data reiseliv.	Innbyggjarundersøking	Innbyggjarundersøking
Status 2019	8 927 innbyggjarar.	Innbyggjarundersøking 2019	Innbyggjarundersøking 2019
Ambisjon 2023	9 100 innbyggjarar	Positiv utvikling	Positiv utvikling
Resultatmål 2020	9 000 innbyggjarar	Positiv utvikling	Positiv utvikling

Kommune-NM

NHO lagar årleg eit kommune-NM der kommunane vert rangert etter attraktivitet og lokal vekstkraft basert på forhold ved næringsliv, arbeidsmarknad, demografi, kompetanse og kommunal økonomi. Kunnskapsbasen gir indikasjonar på utviklinga for den enkelte kommune, men også den relative utviklinga i samanlikning med dei andre kommunane.

Kommune	TOTAL		Næringsliv		Arbeids- marknad		Demografi		Kompetanse		Kommune- økonomi	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Herøy	127	66	17	12	271	164	241	183	247	211	103	69

Tabellen viser at Herøy ligg ganske bra an i forhold til andre kommunar når det gjeld attraktivitet og vekstkraft. Kommunen har hatt ein framgang totalt sett frå 2019 til 2020.

<https://www.nho.no/tema/offentlig-sektor-og-naeringslivet/kommune-nm/>

Samhandling mellom kommune, næringsliv, lag og organisasjonar

Kommunen har gjennomført fleire partnerskapsprosjekt med næringsliv, lag og organisasjonar. Mellom anna med/om: Herøy kyrkje, Sunnmørsbadet, Fosnavåg konserthus, parkeringshus, idrettsanlegg, flytebyggjer m.m.

Folketalsutviklinga

Utvikling av folketalet pr. 01.01:

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Folketal	8.383	8.533	8.727	8.847	8.847	8.934	8.972	8.957	8.965	8.927	8.900

Herøy kommune har ein uttalt ambisjon om å auke folketalet.

Folkehelse

Folkehelseinstituttet har utarbeidd folkehelseprofilar for kommunane.

Profilane er eit bidrag til kommunen sitt arbeid med å skaffe seg oversikt over helsetilstanden, og faktorar som påverkar denne:

- Det er færre barn (0-17 år) som bur i husstandar med låg inntekt enn landsnivået.
- Ungdomskuleelevane som oppgjev å vere nøgde med lokalmiljøet, er likt med landsnivået.
- Antibiotikabruken i Herøy er høgare enn landsnivået.

<http://khp.fhi.no/PDFVindu.aspx?Nr=1515&sp=2&PDFaar=2017>

5.1 Kommuneplanen 2013 – 2025. Samfunnsdel.

Visjonen

Herøy – ei båtlengd føre

Kommunen skal gjere medvitne val om kvar vi skal vere i forkant, og kvar andre kan drage utviklinga vidare.

Kommunen skal vere nyskapande og attraktiv med lokal identitet og regional slagkraft. Vi skal vidareutvikle kommunen innafor havbasert verdiskaping.

Misjonen (oppdraget)

Herøy – ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i.

Kommunen skal vere ein attraktiv kommune å busetje seg i gjennom:

- eit attraktivt og definert sentrum, attraktive bygder og bustadområde.
- ein interessant og mangfaldig arbeidsmarknad.
- eit framifrå kultur- og idrettsmiljø.

Innbyggjarane skal oppleve gode tenester av høg kvalitet. Kommunen skal vektleggje og gi eit heilskapleg, likeverdig og tverrfagleg tilbod til alle innbyggjarane. Ny teknologi og andre og smartare måtar å arbeide på, skal takast i bruk innafor dei ulike tenesteområda.

Reiselivet i kommunen har stort potensial som kan gi positive ringverknader i ei samordna satsing.

Styringsprinsipp

I samfunnsdelen av kommuneplanen er det formulert fylgjande styringsprinsipp:

- samhandling
- kommunikasjon
- medverknad
- nytenking

Kommunen skal vise evne til **samhandling** mellom ulike nivå, eksternt og internt.

Kommunen skal vere tydeleg i **kommunikasjonen** sin, eksternt og internt.

Kommunen skal gjennom **medverknad** vere open for dialog med ulike aktørar for å kome fram til løysingar som fremjar samfunnsutviklinga på lang sikt.

Kommunen skal ha mot til å **tenkje nytt** slik at vi kan finne løysingar som betre samsvarar med innbyggjarane sine behov. Det kan handle om nye funksjonar, problemløysing, service og utvikling.

Satsingsområde

I samfunnsdelen i **Kommuneplan for Herøy 2013-2025** er det peika ut fem satsingsområde:

- **Heilskapleg sentrums- og samfunnsutvikling**

Utviklinga av sentrum er avhengig av at bygdene gjer seg attraktive som bustadområde. For at bygdene skal kunne gjere seg attraktive er dei avhengige av eit sentrum som utviklar seg og har dei tilboda som vert etterspurde. Sentrumsutvikling og samfunnsutvikling er såleis to sider av same sak.

- **Infrastruktur**

Med infrastruktur meiner vi strukturen av faste anlegg som er grunnlaget for at eit lokalsamfunn kan fungere. Døme: vegsystemet til lands, hamner og farleier til sjøs, vassforsyning, avlaupsnett, straumnett og tele-/fibernet.

- **Kompetanse og næringsutvikling**

Herøy kommune har prosentvis færre innbyggjarar med universitets- og høgskuleutdanning enn fylket og landet. Nye arbeidsplassar vert stadig meir kompetanseintensive.

- **Rekruttering, busetjing og inkludering**

Herøy kommune har hatt positiv folketalsutvikling siste åra og det er mykje på grunn av utanlandsk innvandring. Sentrums- og samfunnsutviklinga er avhengig av folketalsvekst.

- **Barn, unge og identitetsbygging**

Barn og unge som satsingsområde, tek utgangspunkt i at trivsel i oppveksten aukar sjansen for tilbakeflytting seinare.

I kommuneplanen er det utarbeidd målsetjingar og strategiar for kvart satsingsområde. Det er også utarbeidd ein **handlingsdel** til kommuneplanen sin samfunnsdel.

Handlingsdelen til kommuneplanen sin samfunnsdel er det viktigaste strategiske verktøyet for å sikre at kommunen arbeidar mot målsetjingane som er sett i samfunnsdelen. Handlingsdelen skal konkretisere tiltak knytt til visjonen og målsetjingane i planen.

Planstrategi

Planstrategi for Herøy kommune 2016-2020 vart sist revidert 07.12.2016.

5.2 Innbyggjarundersøkinga 2019:

Kommunen har etter innbyggjarundersøkinga i 2017 jobba med serviceplakaten, leiarplakaten og dei kommunale kjerneverdier. Hausten 2019 er det starta opp ein leiarutviklingsprosess, der det òg vil vere søkjelys på dei kommunale kjerneverdiene, serviceplakaten og leiarplakaten.

Dersom vi samanliknar resultatet i 2019 opp i mot resultatet frå dei andre kommunane i Norge som har gjennomført undersøkinga i 2019 samt mot Herøy kommune sitt resultat, har vi følgjande tabell:

INNBYGGJARUNDERSØKINGA 2017 OG 2019 - SAMT NORGE I 2019

	2017	2019	Norge	Diff
Tjenestene fra din kommune - bruker	4,6	4,4	4,5	-0,1
Tjenester fra din kommune - inntrykk	4,4	4,3	4,2	0,1
Næring og arbeid	4,6	4,1	4,1	0,0
Transport og tilgjengelighet i kommunen	3,1	2,9	3,4	-0,5
Miljø i kommunen	5,1	4,8	4,8	0,0
Klima og energi	4,2	3,8	3,8	0,0
Natur og landskap og friluftsliv	4,8	4,4	4,4	0,0
Levekår	4,5	4,1	4,2	-0,1
Bomiljø og senterfunksjoner i kommunen der du bor	4,1	3,6	4,1	-0,5
Service tilbudet	4,6	4,0	4,3	-0,3
Boligtilbudet	4,8	3,9	3,8	0,1
Kultur og idrett	4,8	4,4	4,5	-0,1
Utbygging og utvikling	4,0	3,6	3,8	-0,2
Trygghet	5,1	5,0	5,0	0,0
Kommunen som bosted	4,9	4,6	4,7	-0,1
Møte med din kommune	3,7	3,4	3,5	-0,1
Tillit	3,8	3,4	3,8	-0,4
Helhetsvurdering	4,3	3,8	4,0	-0,2
Snitt totalt	4,3	4,0	4,1	4,1
Tal på innbyggjarar over 18 år	6 981	7 014		
Tal svar på innbyggjarundersøkinga	435	199		
Svarprosent	6 %	3 %		
Feilmargen 99 % konfidensnivå i prosent	4,50 %	9,00 %		
Feilmargen 99 % konfidensnivå i poeng +/-	+/- 0,2	+/- 0,4		

I tabellen er resultat i 2019 merka med raudt opp i mot område der kommunen har hatt ei negativ utvikling på meir enn feilmarginen på 0,4 poeng. Dersom vi vurderer

det opp i mot landssnittet i 2019, så har vi følgjande område, der kommunen har eit dårlegare resultat:

- transport og tilgjenge
- bumiljø og senterfunksjonar

INNBYGGJARUNDERSØKINGA PÅ SØRE SUNNMØRE

	Vanylven	Herøy	Hareid	Norge
Tjenestene fra din kommune - bruker	4,5	4,4	4,4	4,5
Tjenester fra din kommune - inntrykk	4,5	4,3	4,1	4,2
Næring og arbeid	3,9	4,1	3,9	4,1
Transport og tilgjengelighet i kommunen	3,0	2,9	2,9	3,4
Miljø i kommunen	5,2	4,8	4,9	4,8
Klima og energi	4,2	3,8	3,6	3,8
Natur og landskap og friluftsliv	4,7	4,4	4,0	4,4
Levekår	4,5	4,1	4,0	4,2
Bomiljø og senterfunksjoner i kommunen der du bor	3,9	3,6	3,2	4,1
Service tilbudet	3,7	4,0	3,3	4,3
Boligtilbudet	3,9	3,9	3,6	3,8
Kultur og idrett	4,2	4,4	4,0	4,5
Utbygging og utvikling	3,9	3,6	3,1	3,8
Trygghet	5,2	5,0	4,9	5,0
Kommunen som bosted	4,7	4,6	4,4	4,7
Møte med din kommune	3,8	3,4	3,1	3,5
Tillit	3,9	3,4	3,4	3,8
Helhetsvurdering	4,1	3,8	3,1	4,0
Snitt totalt	4,3	4,0	3,7	4,1

Både Vanylven og Hareid kommunar har høgare svarprosent og difor mindre feilmargin, men dersom vi samanliknar oss med kommunane, så kan vi sjå at Herøy kommune truleg har beste resultat innanfor område servicetilbudet i kommunen. Utover dette har Vanylven kommune generelt betre resultat enn Herøy kommune og Hareid kommune har generelt litt dårlegare resultat enn Herøy kommune.

Når det gjeld innbyggjarundersøkinga, så dekkjer denne tre sentrale områda som kommunen har ansvaret for, som er:

- tenesteproduksjon
- samfunnsutvikling
- lokaldemokrati

Herøy kommune har eit godt resultat innanfor tenesteproduksjonen, og som er på linje med landssnittet. Medan det er innanfor områda samfunnsutvikling og lokaldemokrati Herøy kommune får eit dårlegare resultat enn landssnittet og dette er område som kommunen òg hadde eit forbedringspotensiale på etter resultatet frå innbyggjarundersøkinga i 2017. Det er truleg viktig å setje søkjelyset både tiltak innanfor områda samfunnsutvikling og lokaldemokrati, fordi dette er viktig for at kommunen skal leggje til rette for vekst og utvikling i kommunen.

Det vil vere naturleg å vurdere ny innbyggjarundersøking i 2021.

5.3 Lokaldemokratiundersøking 2017

Lokaldemokratiundersøkinga viser at dei folkevalde i større grad enn innbyggjarane meiner at vi har eit godt lokaldemokrati. Det er små avvik mellom vår kommune og landsgjennomsnittet på dei fleste spørsmåla.

<http://www.bedrekommune.no/bedrekommune.no/bk/lokaldemokrati/>

6. Fokusområde Organisasjon

Kommunen gjennomførte Kommunekompasset i 2020 og fekk ein skår på 485 av 800 moglege. Resultata er jamt over gode. Herøy kommune skårar nest høgast av kommunane med mellom 5000 og 10000 innbyggjarar.

Utfordringane for kommuneorganisasjonen dei komande åra:

- Nedbemanning som følgje av nødvendig økonomisk omstilling.
- Kompetanseutvikling.
- Gode leiarar på alle nivå for å lukkast med økonomistyring, omstilling, tilsette, tenestene og brukarane.
- Ta i bruk ny teknologi. Til dømes: digitalisering og velferdsteknologi.

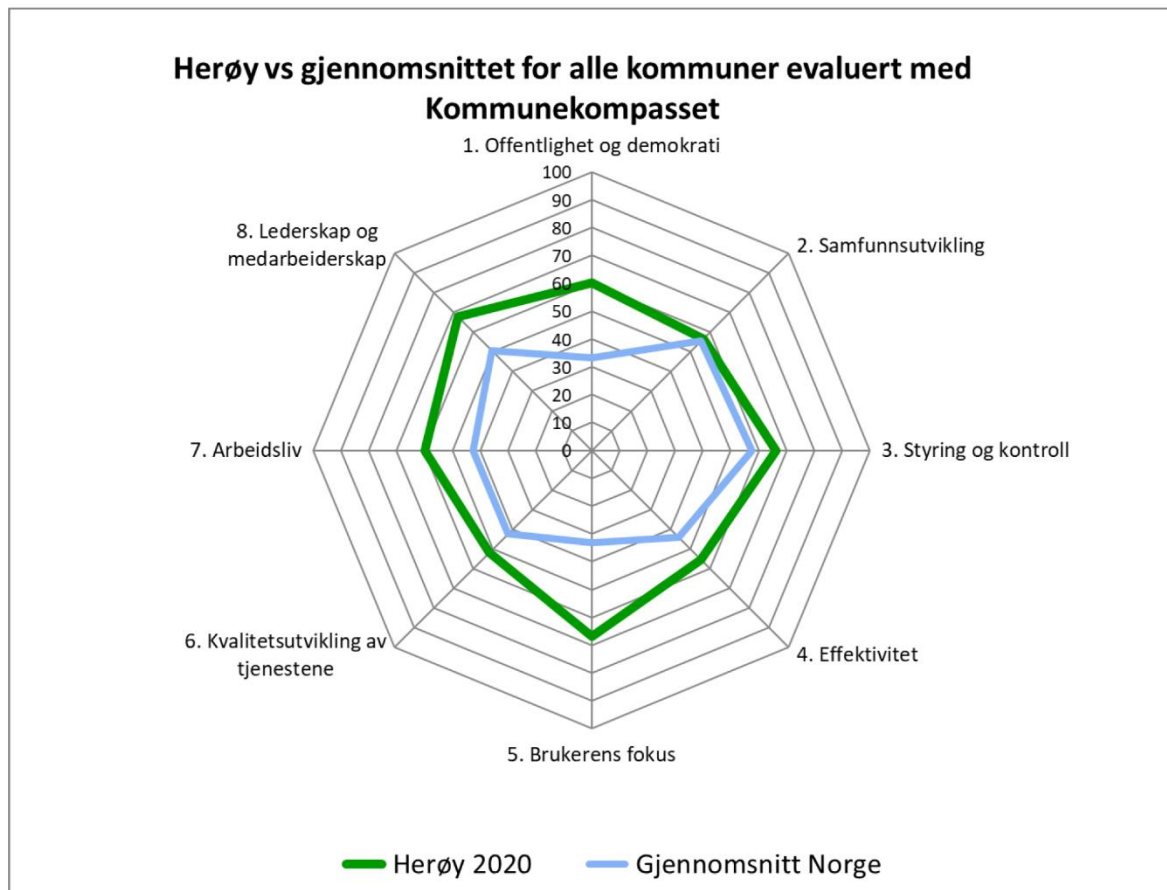
Mål	Kommunen skal vere ein effektiv, kompetent, utviklingsorientert, lærande og politisk målstyrt kommuneorganisasjon.	Alle medarbeidarane skal oppleve Herøy kommune som ein god arbeidsplass der det er lagt til rette for trivsel og motivasjon i tråd med arbeidsgjevarpolitikken sine mål.	Auka nærvær i samsvar med målsetjinga i IA-avtalen og totalt på heile kommunen minimum 92,5 %	Avgrense tidleg avgang: Flest mogleg og minst 90 % av dei som fyller 62 år skal stå i arbeid fram til fylte 65 år. Flest mogleg og minst 50 % av desse skal stå i arbeid fram til fylte 67 år.
Korleis lukkast?	Oppfølging Kommunekompasset.	Oppfølging arbeidsgjevarpolitikken.	Førebyggje og følgje opp sjukemelde.	Oppfølging seniorpolitikken.
Korleis måle?	Ny gjennomgang Kommunekompasset.	Medarbeidarundersøking.	Sjukefråværstatistikk.	Statistikk.
Status 2019	485 poeng	Ikkje undersøkt.	8,3 %	65 år = 67% 67 år = 45%
Ambisjon 2023	535 poeng	Betre enn landsgjennomsnittet.	7,5 %	65 år = 90% 67 år = 50%
Resultatmål 2021	500 poeng	Betre enn landsgjennomsnittet.	7,5 %	65 år = 90% 67 år = 50%

6.1 Organisasjonsutvikling

Evalueringa av Herøy kommune etter Kommunekompasset viser at resultata no ligg godt over gjennomsnittet for kommunar mellom 5000-10000 innbyggjarar. Herøy kommune skårar totalt 485 poeng. Gruppensnittet ligg på 365 poeng og gjennomsnittet for alle norske kommunar ligg på 359 poeng. Det kan vere at kommunen framleis har ein gevinst å hente når det gjeld kvaliteten på forvaltningspraksisen, noko som igjen vil gi ein betre og meir effektiv tenesteproduksjon.

KS-K rår til at kommunen systematiserer styringsinformasjonen som allereie finst, med fokus på resultat og indikatorstyring. I tillegg bør ein hente inn og systematisere brukarperspektivet, innbyggjarperspektivet og medarbeidarperspektivet. Konsulenten rår til at denne styringsinformasjonen vert sett inn i ei årshjultenking for oppfølging, dialog, evaluering og utvikling basert på brukar-, medarbeidar- og innbyggjarundersøkingar kombinert med objektiv informasjon om kvalitet og

økonomi. Dette for at kommunen får utvikle seg i eit heilskapleg styrings- og utviklingsperspektiv. På denne måten kan ein få lagt eit godt grunnlag for både å utvikle dialogen og samspelet med innbyggjarane, men også ein god prosess saman med politikarane med planarbeid og tilbakerapportering på korleis kommunen jobbar, kva ein prioriterer og kva som vert levert av resultat. Dermed ser ein ikkje berre på mengda, men også kvaliteten på dei tenestene som vert leverte.

Alle områda vil vere viktig for utviklingsarbeidet i Herøy kommune, men i kommande periode så bør vi å ha særleg fokus på områda_

- Område 2 Samfunnsutvikling
- Område 4 Effektivitet
- Område 6 Kvalitetsutvikling av tenestene

6.2 Personalpolitikk og opplæring

Dei tilsette i Herøy kommune er vår viktigaste ressurs og difor er arbeidet med oppfølging, opplæring og arbeid i grupper sentrale verkemiddel. Arbeidet med 10-faktor har halde fram i 2020, der avdelingane har arbeida med valde faktorar for å utvikle eigne aktivitetar og mål i høve til måleindikatorane i 10-faktor

Inkluderande arbeidsliv (IA)

Herøy kommune har vore inkluderande arbeidslivsverksemd sidan juli 2003. I juni 2014 vart IA-avtalen resignerte. Herøy kommune kan syne til systematisk og

kontinuerleg IA-arbeid, gjennom bl.a. faste møter i IA-utvalet og deltaking på kurs og seminar i regi av NAV Arbeidslivsentret.

Likestilling

I den vedtekne arbeidsgjevarpolitikken er det utarbeidd mål og verkemiddel for auka likestilling mellom kjønna. Likestilling i høve, etnisk tilhøyrslø og personar med nedsett funksjonsevne er og innbakt i arbeidsgjevarpolitikken. Administrasjonsutvalet er likestillingsutval

Kjønnsbalanse

Den kjønnsmessige fordelinga på stillingar har endra seg lite over tid, sjølv om der er noko variasjonar frå år til år. Framleis er det slik at det er stor kvinneleg dominans i dei tradisjonelle pleie- og omsorgsyrka og blant reinhaldarane. Det er mannleg dominans innan dei tekniske faga og i brannvernet. Vi registrerer likevel at fleire menn enn tidlegare søker stillingar knytt til stab- og støttefunksjonar. Sjå meir i tabell 7 nedanfor.

Likelønn

I lokale lønsoppgjer ynskjer partane å vidareføre det langsiktige arbeidet med likelønn. I tillegg hadde partane fokus på rekruttering, behalde kompetanse og at utdanning skal løne seg.

Arbeidstid

Tilsette som ikkje har ynskja deltid kan variere frå eit år til eit anna, alt etter samansettinga av personalgruppa. Ønska stillingsstorleik er også livsfaseorientert.

Helse, miljø og tryggleik (HMS)

Hovudmålet for HMS- arbeidet er at dei tilsette skal ha eit trygt og godt fysisk og psykisk arbeidsmiljø. Gjennom ei slik målsetjing vil ein oppnå betre kvalitet på arbeidsmiljøet for dei tilsette, og i sin tur betre kvalitet på tenestene som kommunen leverer til innbyggjarane.

Tillitsvalde

Føremålet i Hovudavtalen er å skape eit best mogleg samarbeidsgrunnlag mellom partane på alle nivå. Hovudavtalen skal være eit verkemiddel for å sikre og legge til rette for gode prosessar mellom partane og for ei positiv utvikling av kvalitativt gode tenester i kommunen. Samarbeidet vert basert på tillit og gjensidig forståing for partane sine ulike rollar.

Arbeidsgjevarpolitikk

«Arbeidsgjevarpolitikk i Herøy kommune» presenterer grunnlaget for ein felles organisasjonskultur. Verdiane til kommunen som organisasjon er nedfelt i denne. I denne er det også nedfelt forventingar til leiarar og medarbeidarar.

Seniorpolitikk

Målsetting for Herøy kommune er at 90 % av dei som fyller 62 år skal stå i arbeid fram til fylte 65 år. Minimum 50 % av desse skal stå i arbeid fram til fylte 67 år.

7. Fokusområde Tenester

Utfordringane for dei kommunale tenestene vil variere frå tenesteområde til tenesteområde. Dei felles utfordringane er:

- Oppnå og dokumentere tilfredsstillande resultat og kvalitet innanfor dei ulike tenesteområda.
- Sikre god brukarmedverknad og løypande utvikling i tenesteytinga
- Levere tenester i samsvar med brukarane sine lovfesta rettar.
- Digitalisering, innovasjon og bruk av ny teknologi

Det er formulert spesifikke **utviklingsmål for dei ulike tenestene**.

Mål	Resultat av brukarundersøking og nasjonale resultatmålingar skal vere over landssnittet.	Tenesteyting og sakshandsaming i samsvar med lov- og regelverk.
Korleis lukkast?	Brukarfokus.	Opplæring i lovverk og sakshandsaming.
Korleis måle?	Brukarundersøkingar.	Avvik og klager.
Status 2020	Positiv utvikling.	
Ambisjon 2023	Betre enn landsgjennomsnittet.	Mindre enn 1 avvik per tilsyn i snitt
Resultatmål 2020	Betre enn landsgjennomsnittet.	Mindre enn 1 avvik per tilsyn i snitt

7.1 Kommunebarometeret

Kommunebarometeret er ei årleg rangering av alle kommunane i Norge, gjort av Kommunal Rapport på basis av offentleg tilgjengelege data frå offisielle kjelder. Litt forenkla kan vi seie at Kommunebarometeret måler Norges beste kommune. Fyrste rangering vart publisert i 2010. I 2020-barometeret er det inkludert 151 ulike nøkkeltal innan 12 ulike kategoriar. Kommunal Rapport tek ansvar for vekting, vurderingar og eventuelle feil i framstillingane, men føresett at kommunane har rapportert korrekt.

Føremålet med Kommunebarometeret er å gi eit lettfatteleg bilete av korleis kommunen presterer målt mot resten av Kommune-Norge, for å bidra til ein meir opplyst lokaldemokratisk diskusjon. Kommunebarometeret er ingen vurdering av om innbyggjarane får gode nok tenester, men kan gi indikasjonar om kommunen har noko å lære av andre - basert på kor nær kommunen sine målbare resultat er kommunane med best resultat. Barometeret er heller ikkje ein konkurranse i å drive billegast.

I Kommunebarometeret er det gitt følgjande oversikt over dei 12 ulike områda:

Utvikling over tid (sammenliknbar serie)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nøkkeltallene alene				217	242	264	339	208	249	146	251
Totaltabellen -justert for økonomiske forutsetninger				204	209	228	272	148	121	70	201
Grunnskole				97	141	151	166	196	133	145	150
Pleie og omsorg	223	246	284	252	316	333	347	294	303	253	302
Barnevern					174	123	190	207	123	191	284
Barnehage						279	293	213	326	127	203
Helse	1	371	382	402	314	385	363	301	375	231	356
Sosial	1				157	135	98	81	108	127	55
Kultur	275	360	345	324	321	273	219	274	244	273	261
Miljø og ressurser		254	125	223	347	310	168	175	164	142	106
Saksbehandling	208	265				25			103	131	343
Vann og avløp					144		143	133	104	208	393
Økonomi				245	251	243	359	250	342	323	299
Kostnadsnivå					1	1	154	61	86	85	97
Nøkkeltall i bruk i barometeret	47	69	110	116	127	123	126	141	152	151	151
Antall kommuner rangert totalt	429	429	429	429	428	428	428	426	423	422	422

Kommunebarometeret med oversikt over alle indikatorane er lagt fram for kommunestyret som eiga sak, men nedanfor er det teke eit utdrag av dei 151 indikatorane på dei ulike 12 områda.

OMRÅDE GRUNNSKULE:

Utdanningsnivå: På ungdomsskulen i Herøy kommune stettar 75 % av lærerane i matematikk, engelsk og norsk nye kompetansekrav i opplæringslova.

Skuleresultat: Karakterane på 10. trinn i Herøy kommune har vore omlag på landssnittet dei siste fire åra. 27 prosent av elevane på 5. trinn dei siste fire åra, ligg på lågaste meistringsnivå (av tre) på nasjonale prøver. Det er ein litt lågare del enn kva som er normalen i kommune-Norge.

Trivsel: I følge «Elevundersøkinga» seier 91 prosent av elevane på 7. trinn i Herøy kommune at dei trivast godt. Snittet i Norge ligg på 86 prosent.

OMRÅDE PLEIE OG OMSORG:

Utdanningsnivå: Nasjonalt har 77,8 prosent av dei tilsette i pleie og omsorg fagutdanning. Dette har auka jamt fram til 2014, men har sidan vore ganske stabil. I Herøy kommune har 76,8 prosent av dei tilsette fagutdanning. I dei beste kommunane er denne delen minst 97,8 prosent.

Lege på institusjon: I snitt er det 33,36 minutt med lege per bebuar per veka i kommune-Norge. I Herøy kommune fekk bebuarane i snitt 22,2 minutt med lege i veka i fjor – det er omlag det same som året før.

Tilbod til funksjonshemma:

Tal på funksjonshemma som opplever at dei fullt ut får dekka behovet om bistand til å delta i jobb eller studiar, er nasjonalt på 79,33 prosent. I følge tal frå

Helsedirektoratet opplever 75,51 prosent av dei funksjonshemma i Herøy kommune at dei får den hjelpa dei treng for å kunne delta i arbeid og studiar. Dei beste ligg på 98,1 prosent. Berre 52,61 prosent synest dei får dekkja behovet for bistand til å delta i fritidsaktivitetar – gjennomsnittet er 60,19 prosent, medan dei beste ligg på 100 prosent.

OMRÅDE BARNEVERN:

Tiltak: I Norge er i snitt 4,79 prosent av barna omfatta av barnevernstiltak. Når vi korrigerer den delen av barn som er i barnevernet for behovet, er denne delen i Herøy kommune på 4,27 prosent.

OMRÅDE BARNEHAGE

Utdanningskrav: I 2018 innførte regjeringa nye utdanningskrav til personalet i barnehagar. Delen av kommunale barnehagar som oppfyller pedagognorma utan dispensasjonar, var i fjor på 61,81 prosent. Dette var ein kraftig reduksjon frå fjoråret. 75 prosent av dei kommunale barnehagane i Herøy oppfyller pedagognorma (utan dispensasjon), i følgje tal frå Utdanningsdirektoratet.

Barnehageplass: Nasjonalt har 89,23 prosent av barna plass i barnehagen. 94,77 prosent av barna i Herøy kommune har barnehageplass.

OMRÅDE HELSE:

Psykiatrisk sjukepleiarar: Målt mot folketalet er det ikkje mange kommunar som har færre psykiatriske sjukepleiarar enn Herøy kommune.

Helseundersøking: For helseundersøking innan utgangen av 1. klasse, så er snittet i Norge er på 87,57 prosent. 94,74 prosent av elevane i Herøy kommune hadde helseundersøking innan utgangen av 1. skuletrinn – dette er høgt målt mot resten av landet.

OMRÅDE SOSIAL:

Sosialstønad: Sosialstønad blir gitt i over 10 månader til 6,91 prosent av dei som tek i mot støtte.

OMRÅDE KULTUR:

Bibliotekbesøk: Snittet i 2018 var på 4,34 besøk per innbyggjar. Biblioteket i Herøy kommune har litt lågare besøk enn normalen på 2,56 besøk per innbyggjar, i følgje statistikken.

Idrett og idrettsanlegg: Justert for løns- og prisvekst brukte ein kommune i snitt 1112,53 kroner per innbyggjar av eigne pengar på idrett og idrettsanlegg i fjor. Dette er ei auke frå året før. Netto utgifter i Herøy kommune til idrett og anlegg er på kr 952,96 kroner per innbyggjar.

OMRÅDE MILJØ OG RESSURSAR:

Energikostnader: Snittet er nå på 157 kroner per kvadratmeter. Energikostnadene for bygg i Herøy er på 168 kroner per kvadratmeter, ifølgje SSB.

OMRÅDE SAKSHANDSAMING:

Tilsyn: Det er berre ført tilsyn i 1,45 prosent av byggjesakene hatt faktisk tilsyn.

Gebyr: Sakshandsamingsgebyret for einebustader er omtrent middels i Herøy kommune på 10 362 kroner.

I Herøy kommune må man betale 34 740 kroner i gebyr for privat forslag til reguleringsplan. Gebyret er ganske mye lågare enn det vi finn i resten av Kommune-Norge, som har eit snitt på 73 282 kroner.

OMRÅDE VAR:

Gebyr: Gebyra for VAR-område i Herøy kommune er lik landssnittet. Låge gebyr er positivt i barometeret. Men det skal helst ikkje bety at anlegga er utdaterte og ikkje haldne ved like.

Spillvann: Delen av nettet for spillvatn som er fornya siste tre år er no 0,6 prosent. Utskifting av dette nettet i Herøy kommune har vore ganske lågt prioritert dei tre siste åra, i følgje statistikken. I snitt er nettet for spillvatn i Herøy kommune, som har ein kjent alder, no på 49 år, medan snittet for kommune-Norge er 32,49 år.

OMRÅDE ØKONOMI:

Økonomisk resultat: Korrigert netto driftsresultat var -0,74 prosent i fjor. Teknisk berekningsutval tilrår ein pluss på 1,75 %. Resultatet i Herøy kommune var ein del dårlegare i fjor enn året før – det kan være eit faresignal som politikarane bør ta på alvor.

Fond: I kommunane i Norge er samla fond no på 11,51 prosent av brutto driftsinntekter. Herøy kommune har litt pengar på 'bok' i form av disposisjonsfond, men det bør nok bli større for å kunne vere ein solid buffer i rekneskapen. Har kommunestyret vedteke eit mål for kor stort disposisjonsfondet bør vere?

Renteeksponert gjeld: I snitt er renteeksponert gjeld på 45,75 prosent av brutto driftsinntekter, noko lågare enn for eitt år sidan. Netto renteeksponert gjeld i kommunen er meir enn dobbelt så høg som landssnittet.

7.2 Brukarundersøkingar

Det ligg ikkje føre ei samla oversikt over brukarundersøkingar i 2020.

7.3 Tilsyn og klagesaker

Det ligg ikkje føre ein samla oversikt over tilsyn og klagesaker i 2019 eller 2020.

8. Fokusområde Økonomi

Kommunen har teke i bruk ein slik økonomisk HANDLINGSREGEL:

- Netto dr. res. 1,75 % av samla driftsinntekter (om lag 11,65 mill.)
- Driftsfond 10 % av samla driftsinntekter (om lag 67 mill.)
- 20 % eigenkapital ved investeringar

Utfordringar på økonomiområdet:

- Driftsutgiftene er høge i høve til inntektene.
- Lave frie inntekter (vi har ikkje eigedomsskatt)
- Lånegjelda er høg.

Mål	Netto driftsresultat skal vere minimum 1,75 % av netto driftsinntekter .	Driftsfondet skal vere på 10 % av netto driftsinntekter innan 2023
Korleis lukkast?	Realistisk budsjettering og god økonomistyring	Realistisk budsjettering og god økonomistyring
Korleis måle?	Rekneskap	Rekneskap
Status 2019	1,70%	50.824.000
Ambisjon 2024	1,75 %	66.500.000 (10,0%)
Resultatmål 2020	0,0 %	50.824.000 (7,3 %)

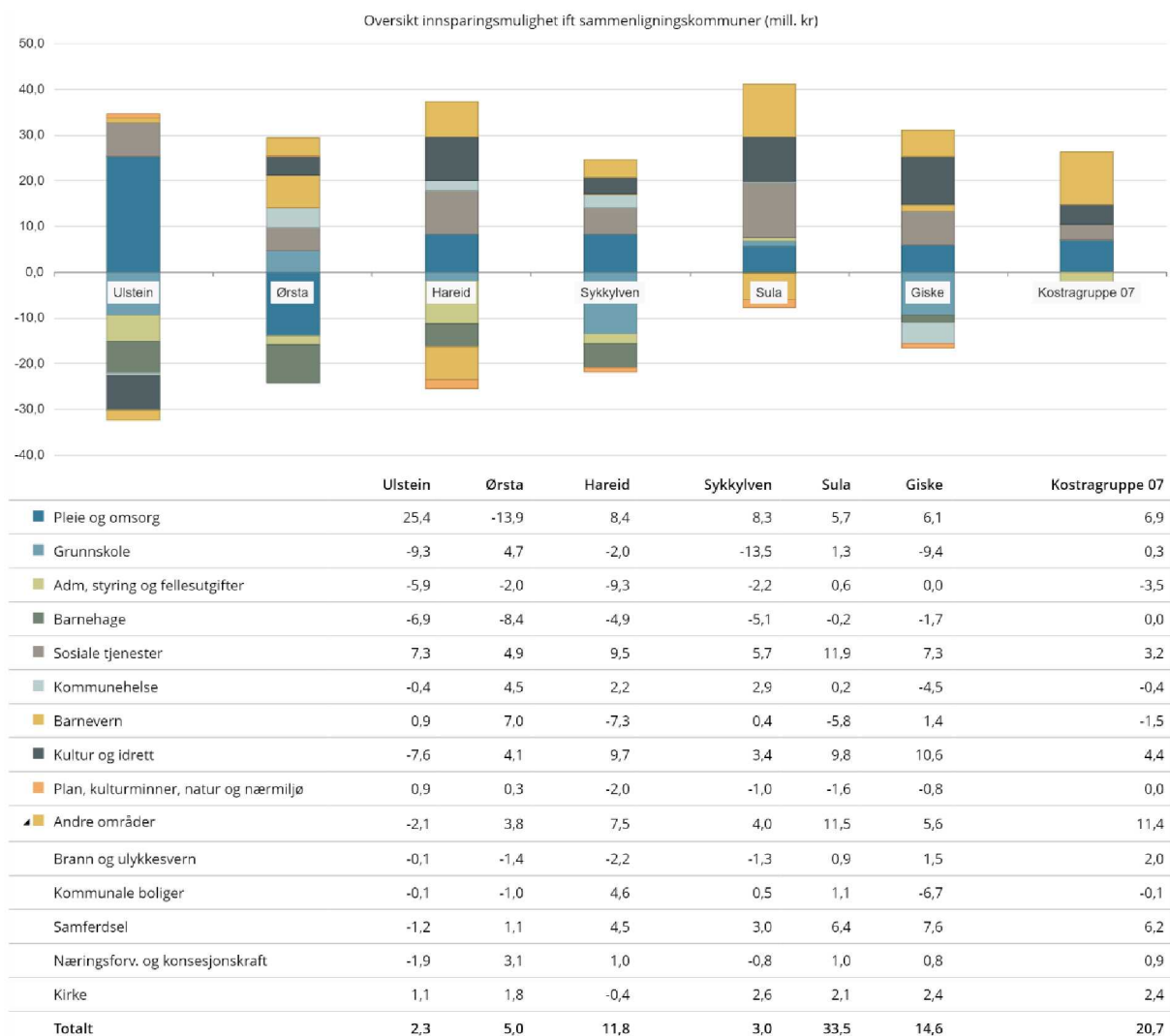
8.1 Nøkkeltal

Utvikling i lånegjeld og disposisjonsfond:

År	Lånegjeld	Disp. fond
2020	990.000.000	33.000.000
2019	875.300.000	50.824.000
2018	866.861.000	39.648.000
2017	840.732.000	40.517.000
2016	840.261.000	19.492.000
2015	776.977.000	7.615.000
2014	653.110.000	10.642.000
2013	604.802.000	12.070.000
2012	562.254.000	15.847.000
2011	501.792.000	15.276.000
2010	462.423.000	16.896.000
2009	428.853.000	7.031.000

(For 2020 er ikkje tala rette. Lånegjelda vil bli rundt 990,0 mill kr ved årsskiftet (+/- 1,0 mill kr), medan storleiken på dispfonda ved årsskiftet er mykje meir usikkert. Her har ein basert seg på sist leverte budsjetterapport for 2020). Ny kommunelov seier at eit evt meirforbruk/mindreforbruk automatsik skal justerast mot disposisjonsfonda.

Oversikt innsparisingspotensial ift samanlikningskommunar (mill. kr)

Figuren over syner ulikskapar i kostnadar mellom Herøy og andre kommunar i million kroner. Vi ser kor mykje Herøy kan spare ved å drive med same kostnadsnivå som dei andre kommunane. Samla behovskorrigererte netto driftsutgifter i Herøy var 20,7 mill. kr høgare enn gjennomsnittet i kommunegruppe 7 i 2019 (i 2018 var skilnaden 19,4 mill kr, i 2017 var talet 21,9 mill. kr og i 2016 var differansen 24,0 mill. kr. I 2019 vart Herøy flytta frå kommunegruppe 8 til kommunegruppe 7 så tala historisk sett er ikkje heilt samanliknbare). Figuren viser også kva tenester som er «dyre og billige» i Herøy, samanlikna med Kommunegruppe 7 og dei andre kommunane vi har valgt som samanlikningskommunar. Sykkylven, Sula og Giske er dei andre kommunane i Møre og Romsdal som er i kommunegruppe 7, medan nabokommunane Ulstein, Hareid og Ørsta er i andre kommunegrupper.

I høve til kommunegruppa brukar Herøy meir pengar på desse tenestene: Pleie- og omsorg (6,9 mill.), grunnskule (0,3 mill kr), Sosiale tenester (3,2 mill.), kultur og idrett

(4,4 mill.) og andre tenester 11,4 mill. (brann og ulykkesvern, kommunale bustadar, samferdsle, næringsforvaltning og kyrkje). Utgiftene er lågare innafor administrasjon, styring og fellesutgifter (3,5 mill.) og barnevern (1,5 mill.) og kommunehelse (0,4 mill). Når det gjeld barnehagar og plan, kulturminne, natur og nærmiljø er vi om lag på same driftsnivå som kommunegruppa.

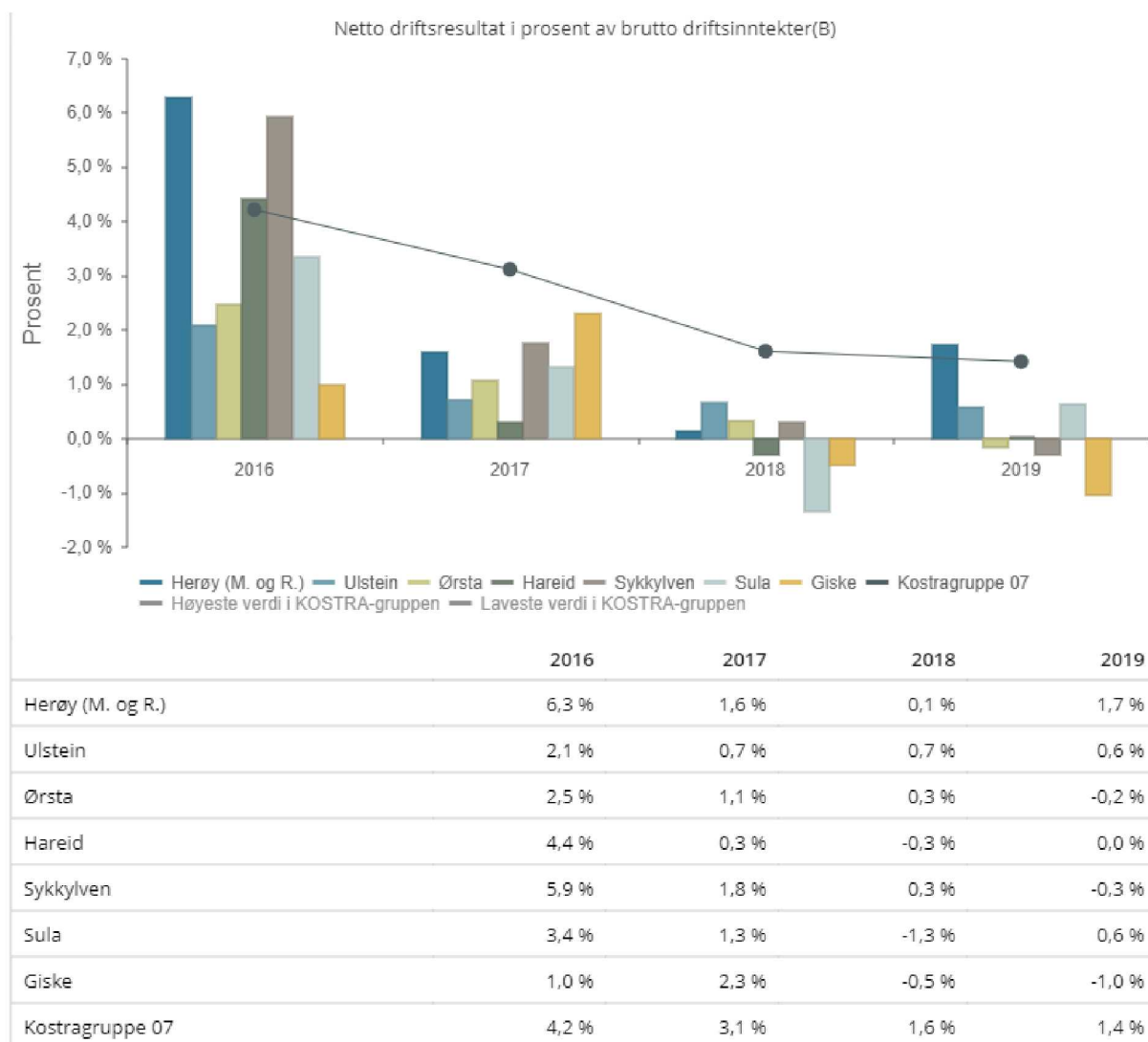
Når det gjeld dei kommunane vi har samanlikna oss med, er ulikskapane svært store mellom dei ulike tenestene. Vi driv pleie og omsorg betydeleg dyrare enn Ulstein, Hareid, Giske, Sula, Sykkylven og kostragruppen, men mykje billigare enn Ørsta.

Vi driv dyrast innan pleie, og omsorg, sosiale tenester, kultur og idrett og andre områder (brann og ulukkesvern, kommunale bustadar, samferdsle, næringsforvaltning og kyrkje) og det er kanskje her ein må vurdere ei endring av tenestene gitt at funksjonsbruken i rekneskapen er rett i Herøy kommune og i dei andre kommunane.

8.2 Hovudtal drift

Godt driftsresultat, mykje driftsreservar og låg netto lånegjeld er viktige teikn på sunne kommunale finansar. Herøy har ikkje spesielt gode finansar. Finansane er dårlegare enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 i 2018. Netto driftsresultat er negativt, reservane (disposisjonsfondet) er små og kommunen har ei relativ stor netto lånegjeld.

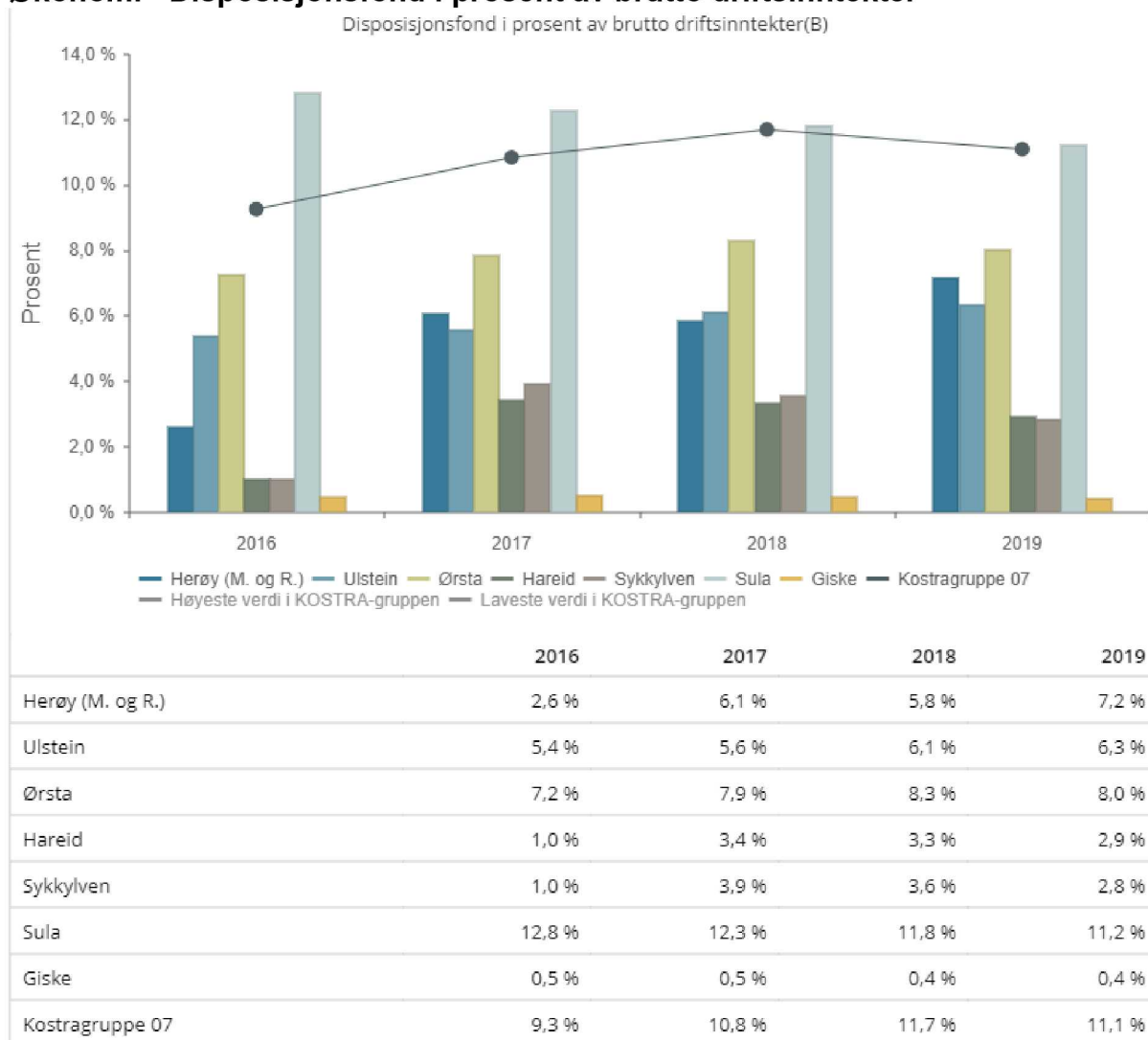
Økonomi - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

For Herøy sin del er tala inkludert RDA midlane for 2016. I 2017 har vi ført RDA i investeringsrekneskapen slik at den ikkje influerer på økonomiske nøkkeltal. Korrigert for RDA midlane hadde vårt netto driftsresultat i 2016 omlag 3,8%.

Herøy kommune har ikkje eigedomsskatt, slik nokre av samanlikningskommunane har (bl.a. Ulstein og Hareid). Det gjennomsnittlege netto driftsresultatet dei siste 4 åra har vore på om lag 1,8 %. Det er litt over bransjenormen på 1,75 prosent. Men det er berre 2016 som har gitt eit betre netto driftsresultat enn 1,75 prosent (i desse tala har vi justert for RDA i 2016).

Økonomi - Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

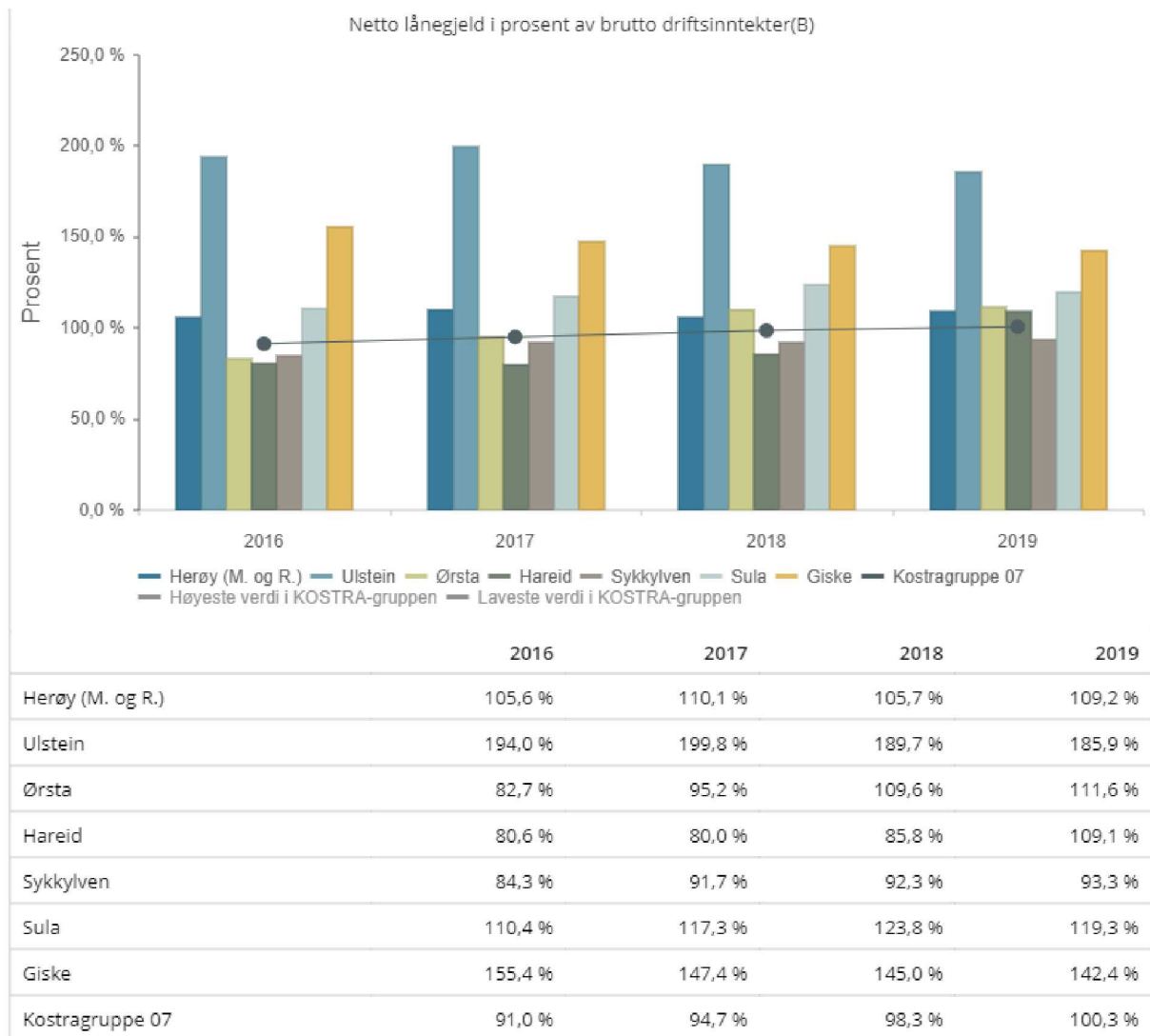

Disposisjonsfondet er kommunen sine reserver for å dekke uføresette utgifter og sviktende inntekter. Det bør utgjøre 10 % av driftsinntektene.

Herøy har iflg KOSTRA eit disposisjonsfond på 7,2 %. Det er eit lågt resultat på landsbasis og det er svakt i høve til kommunegruppa. Herøy har saldert budsjettet med bruk av disposisjonsfond dei siste åra. Det gledelege er at vi ikkje trengde å bruke av disposisjonsfondet dei isiste åra. No er ikkje KOSTRA tala heilt rette for Herøy sin del. Vi har om lag 50,8 mill. i disp. fond noko som utgjør om lag 7,4% av driftsinntektene. Gjennomsnittet i Kommunegruppe 7 er 11,1 prosent

Nokon meiner at disposisjonsfondet må sjåast i samanheng med premieavviket. Dette utgjør om lag 30,9 mill. kr slik at reelt sett har vi eit disp. fond på 19,9 mill. kr eller 3,04%.

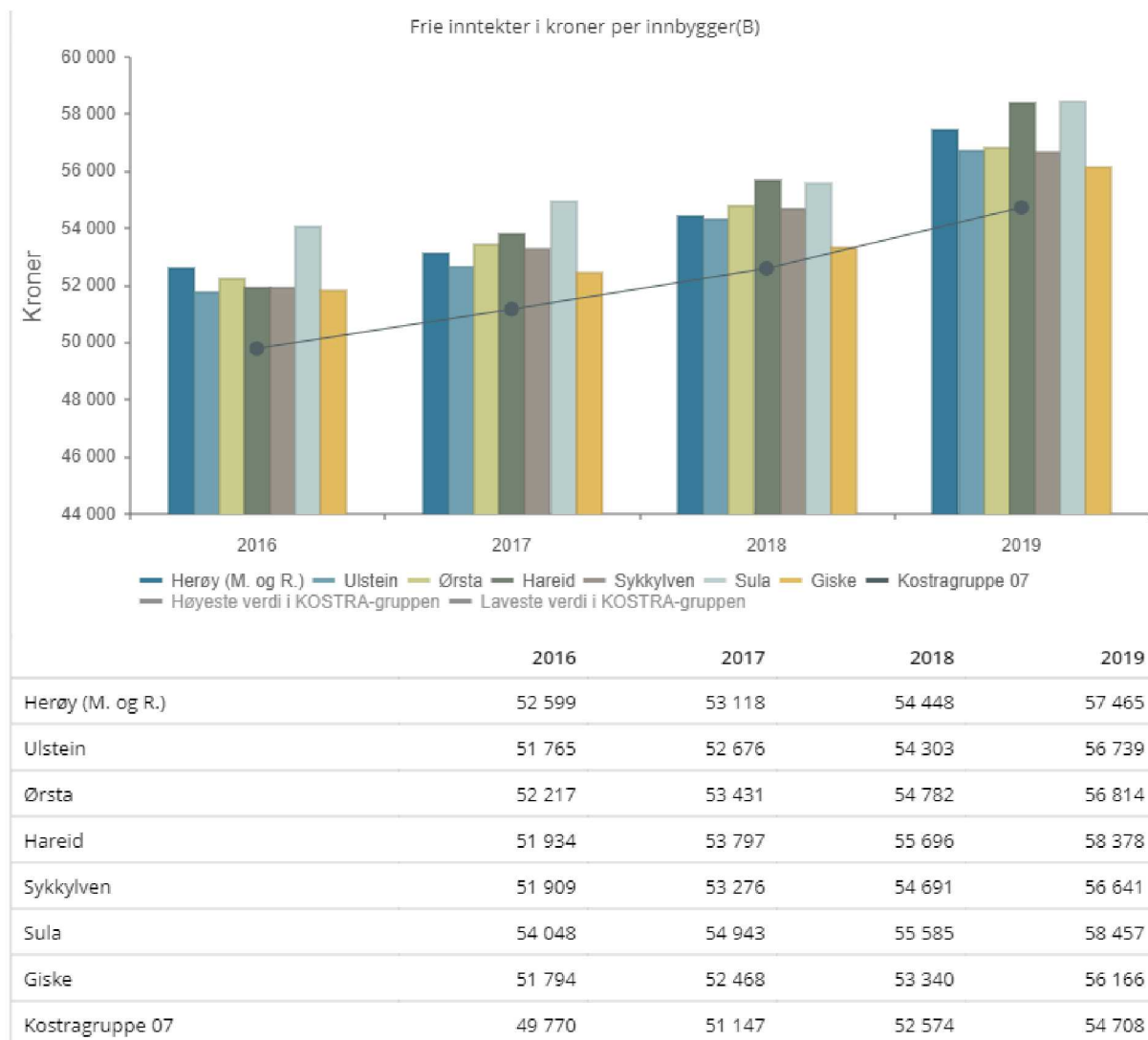
Økonomi - Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Netto lånegjeld bør holdast under kontroll for å unngå for stor renterisiko, spesielt i tider med låge renter. Med nye reglar kring avdragsberekninga ser vi også at avdragskostnadane for Herøy kommune sin del har auka med om lag 73% frå 2019 til 2021. Netto lånegjeld bør helst vere under 50 % av årlege driftsinntekter.

Herøy har høg lånegjeld. Netto lånegjeld i konsernet er om lag 109,2% av driftsinntektene i 2019. Det er 8,9 prosentpoeng meir enn gjennomsnittet i kommunegruppa, men relativt lavt sett i høve til samanlikningskommunane. Lånegjelda (gjeldsgraden) har vore relativt stabil dei siste fire åra, men med låneopptaka som er gjort i 2020 vil vi ved neste Kostrarapportering ha ei gjeld som utgjer om lag 124,0% av driftsinntektene. ligge på vel 124,0% av Frå 2016 til 2017 auka Herøy kommune si gjeld med i underkant av 1,0 mill. kr. Likevel ser vi av tabellen og grafen over at Herøy kommune si lånegjeld har auka med 3,3% i høve brutto driftsinntekter. Grunnen til dette er at RDA inntektene (øyremerka statstilskot) var med i driftsrekneskapan i 2016. desse utgjorde vel 34,0 mill. kr og gjorde at våre brutto driftsinntekter i 2016 var betydeleg høgare enn i 2017. I 2018 auka gjelda med ytterlegare 26 mill. kr og var per 31.12.2018 på om lag 866,9 mill. kr.

Økonomi – Frie inntekter per innbyggjar

Indikatoren viser kommunekonsernets frie inntekter i kroner per innbyggjar. Med frie inntekter meiner ein inntekter som kommunane kan disponere uten andre bindinger enn gjeldende lover og forskrifter. Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd fra staten vert definert som frie inntekter. Tala over er også justert for utgiftsbehovet.

Som ein ser av tabellen Har Herøy hatt høgare frie inntekter enn snittet i kommunegruppa i heile perioden. Sett i høve til dei fleste samanlikningskommunane hadde Herøy eit stort hopp i dei frie inntektene i 2019. Det skuldast i hovudsak stor skattevekst sett i høve til landsgjennomsnittet.

9. Økonomiplan 2021-2024

Kommuneopplegget for 2021

Kommuneopplegget for 2021 ser ut til å bli betre enn det som vart skissert i revidert/kommuneøkonomiproposisjonen i mai. Likevel er opplegget stramt og KS viser til at mange kommunar melder om at dei vurderer kutt i viktige velferdstenester for å få budsjettet til å gå opp i 2021.

Kommuneopplegget kan settast opp slik:

Frie inntekter aukar med	2,00 mrd kr
<i>Utgifter</i>	
<i>Demografi videreført tenestnivå frå 2020</i>	<i>1,10 mrd kr</i>
<i>«Satsing»</i>	<i>0,20 mrd kr</i>
Sum utgifter	1,30 mrd kr
Mogeleg auka handlingsrom	0,70 mrd kr

Herøy kommune 2021-2024

- *Økonomiplan drift for 2021-2024 syner korleis Herøy kommune kan redusere sine driftskostnadar/auke sine inntekter med om lag 6,4 mill kr i 2021 og aukande til meir enn 12,2 mill kr i 2023.*
- *Dei største endringane skjer gjennom innsparingar (som må vere varige) på mellom 7,5 mill til nær 16,4 mill kr i 2024.*
- *Kommunedirektøren har ikkje vurdert eigedomsskatt på private hus og hytter i denne økonomiplanperioden. Med 2 promille av takstverdi vil det kunne gi ei inntekt på 15-18 mill kr per år. Det er truleg at kommunane kan vente stadig mindre overføringar frå staten i åra som kjem og kommunestyret må etter kvart ta stilling til om dette er ei ordning som også må innførast i Herøy om kommunen framover skal ha eit godt tenestetilbod.*

Kommunedirektøren ser at drifta blir stram i 2021 og i resten av økonomiplanperioden. Til møtet i formannskapet 17 november legg han fram eit budsjett og ein økonomiplan som er i balanse. Det er lagt fram forslag til fleire nye driftstiltak som fører til auka kostnadar, men desse er på sikt ein god del lavare enn dei innsparingstiltaka og auka inntekspotensiale som vert skissert.

I sitt forslag legg kommunedirektøren opp til at kommunen på litt lengre sikt skal klare sine vedtekne nøkkeltal som at netto driftsresultat skal utgjere 1,75% av dei frie inntektene og at disposisjonsfondet skal utgjere 10 av driftsinntektene. Dette vil imidlertid ikkje kunne skje i inneverande økonomiplanperiode. Ein legg imidlertid opp til at kommunen skal ha 20% eigenfinansiering av investeringane i form av salsinntekter og bruk av ulike fonds.

Kommunedirektøren rår til at ein innfører følgjande driftsauker, driftsreduksjonar og nye inntekter:

	2021	2022	2023	2024
NYE DRIFTSTILTAK (Drifts saker og driftsreduksjonar)				
Redusert tilskott Herøy kyrkjelege fellesråd	- 300 000	- 300 000	- 300 000	- 300 000
Redusert møtegodtgjerdsløse færre møter/utval etc	- 300 000	- 300 000	- 300 000	- 300 000
Herøy sogelag. Sanering av gjeld	265 000	260 000	260 000	
UM ANDRE OMRÅDER	- 335 000	- 340 000	- 340 000	- 600 000
Leige tilbygg Herøy rådhus (heilårseffekt)		- 200 000	- 200 000	- 200 000
Oppseiing avtale om sentralbordteneste	- 340 000	- 340 000	- 340 000	- 340 000
SUM SEKTOR STAB	- 340 000	- 540 000	- 540 000	- 540 000
Tilpassing pedagogisk bemanning i grunnskulane	- 1 000 000	- 1 000 000	- 1 000 000	- 1 000 000
Samanslåing av Stokksund og Moltu skular		- 600 000	- 1 200 000	- 1 200 000
Redusere grunnbemanninga i SFO	- 250 000	- 500 000	- 500 000	- 500 000
Interkommunalt samarbeid om Norskopplæringa	- 300 000	- 500 000	- 500 000	- 500 000
Auka planleggingstid Ped leiarar barnehage	400 000	900 000	900 000	900 000
Læremiddel jfr nye nasjonale læreplanar 2020	400 000	400 000		
SUM SEKTOR OPPVEKST	- 750 000	- 1 300 000	- 2 300 000	- 2 300 000
M_Solution	50 000			
Avvikle reisevaksinerings	- 80 000	- 80 000	- 80 000	- 80 000
Bytte av journalsystem legetenesta	- 60 000	- 110 000	- 110 000	- 110 000
Psykologteneste. 6 mnd i 2021	- 565 000			
Samlokalisering av helsestasjon til Eggesbønes		- 170 000	- 170 000	- 170 000
Vinst samlok. av institusjonskjøkken og oppretting av kantine på Eggesbønes			- 500 000	- 1 000 000
Effektivering av K-sak omheimling frå institusjon til bukollektiv. Grøn avdeling		- 620 000	- 620 000	- 620 000
Effektivering av K-sak oomheimling frå institusjon til bukollektiv. Raud avdeling		- 620 000	- 620 000	- 620 000
Avvikle ordninga med familjestøtte	- 60 000	- 60 000	- 60 000	- 60 000
Endra ferieturnus. Reduserte vikarkostnader	- 500 000	- 500 000	- 500 000	- 500 000
Auka behov for barn i avlastning	1 550 000	1 550 000	1 550 000	1 550 000
Auka brukarbehov ressurskrevjande tenester (netto)	1 950 000	1 950 000	1 950 000	1 950 000
Auka tenester BPA (Brukarstyrt personleg assistent) Netto	560 000	560 000	560 000	560 000
Avvikle tilbod om Grøn omsorg	- 430 000	- 570 000	- 570 000	- 570 000
Kutte i vaktlengde i bu- og habiliteringsavd.	- 200 000	- 280 000	- 280 000	- 280 000
Reduksjon stilling tenestekoordinerings	- 190 000	- 390 000	- 390 000	- 390 000
SUM SEKTOR HELSE OG OMSORG	2 025 000	660 000	160 000	- 340 000
Medlemsskap Sunnmøre Friluftsråd (Stikkut)	100 000	100 000	100 000	100 000
SUM SEKTOR SAMFUNNSUTVIKLING	100 000	100 000	100 000	100 000
SUM FORSLAG TIL NYE TILTAK/DRIFTSREDUKSJONAR	700 000	- 1 420 000	- 2 920 000	- 3 680 000
Andre tiltak				
Auka kalkulatoriske renter og avskrivningar VAR		- 250 000	- 500 000	- 750 000
Refusjon sjukelønn	- 2 500 000	- 2 500 000	- 2 500 000	- 2 500 000
IA tiltak (tilpassing av arbeidstid)	- 2 000 000	- 3 000 000	- 4 000 000	- 5 000 000
Nedbemanning/omorganisering	- 1 000 000	- 3 000 000	- 3 000 000	- 4 000 000
Bruk av gamle bundne fond	- 1 000 000	- 500 000	- 500 000	- 500 000
Bruk av disposisjonsfond	- 2 090 000	- 1 130 000	- 1 480 000	
Sum andre tiltak	- 8 590 000	- 10 380 000	- 11 980 000	- 12 750 000
TOTALT (auka inntekter/red utg)	- 7 890 000	- 11 800 000	- 14 900 000	- 16 430 000

Desse samla innsparingane vert nytta til å finansiere meirutgifene i avdelingane pluss nye finanskostnader.

Slik det ser ut i dag vil kommunen i 2021 få om lag 530,5 mill kr i frie inntekter. Når ein tek omsyn til netto finans, pensjonsavvik og bruk av fonds har kommunen om lag 518,4 mill kr til fordeling på sektorane i 2021. Denne summen er forholdsvis jamn i økonomiplanperioden.

Driftsoversikt (tal i 1.000 kr)	Rekneskap	Opp budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Rammetilskott	- 208 199 300	- 215 070 000	- 211 700 000	- 211 700 000	- 211 700 000	- 211 700 000
Skatt på inntekt og formue	- 303 237 700	- 299 700 000	- 311 300 000	- 311 300 000	- 311 300 000	- 311 300 000
Ny Covid 19 løyving (forslag) **			- 7 300 000			
Havbruksfondet	- 228 400	- 200 000	- 200 000	- 2 500 000	- 200 000	- 2 500 000
SUM FRIE INNTEKTER	- 511 665 400	- 514 970 000	- 530 500 000	- 525 500 000	- 523 200 000	- 525 500 000
Renteutgifter	11 884 300	16 850 000	13 000 000	13 010 000	13 440 000	13 890 000
Avdragskostnader	21 952 100	30 500 000	38 900 000	38 100 000	38 570 000	38 750 000
Utbytte Tussa AS	- 6 690 500	- 6 300 000	- 6 600 000	- 6 600 000	- 7 000 000	- 7 000 000
Husbanken, Vidareutlån	390 900	620 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Div netto finansinnt	- 3 170 700	- 4 265 000	- 2 600 000	- 2 600 000	- 2 600 000	- 2 600 000
Aktiv forvaltning (netto)	- 4 926 700	- 4 050 000	- 4 050 000	- 4 050 000	- 4 050 000	- 4 050 000
Sum netto rente og finans	19 439 400	33 355 000	38 670 000	37 880 000	38 380 000	39 010 000
Netto pensjonsavvik etc ink arb.gj.avg	- 22 821 500	- 22 215 000	- 25 350 000	- 25 350 000	- 25 350 000	- 25 350 000
Netto avskrivningar	- 4 157 100	- 4 490 000	- 4 490 000	- 4 740 000	- 4 990 000	- 5 240 000
Lønsvekst			9 400 000	9 400 000	9 400 000	9 400 000
Bruk av bundne fond			- 1 000 000	- 500 000	- 500 000	- 500 000
Andre interne transaksjonar			- 5 140 000	- 8 140 000	- 9 140 000	- 11 140 000
Sum andre postar	- 26 978 600	- 26 705 000	- 26 580 000	- 29 330 000	- 30 580 000	- 32 830 000
TIL FORDELING PÅ OMRÅDA	- 519 204 600	- 508 320 000	- 518 410 000	- 516 950 000	- 515 400 000	- 519 320 000

Basert på tiltak i den første tabellen får ei slik fordeling i sektorane i 2021 og vidare i økonomiplanperioden. For å få budsjettet til å gå i null må kommunen i 2021 nytte nær 2,1 mill av disposisjonsfondet. Også i 2022 og 2023 må ein balansere økonomiplanen med bruk av disposisjonsfondet. I 2024 ser det ut til at ein kan få avsetje midlar til fondet slik at samla bruk i 4 årsperioden er om lag 1,15 mill kr.

	Rekneskap 2019	Oppr bud 2020	2 021	2 022	2 023	2 024
STAB						
Servicetorget	3 038 300	3 280 000	3 220 000	3 220 000	3 220 000	3 220 000
Dok senter og pol sekr ink innkjøp	3 380 500	2 810 000	2 970 000	2 970 000	2 970 000	2 970 000
Økonomiavdelinga	4 883 700	5 170 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000
Personal- og organsisasjonsavdelinga	6 272 400	7 980 000	7 870 000	7 870 000	7 870 000	7 870 000
Eigedomsavdelinga	19 953 700	20 490 000	20 060 000	19 860 000	19 860 000	19 860 000
OPPVEKST						
Barnehageavdelinga	68 010 300	72 750 000	73 150 000	73 650 000	73 650 000	73 650 000
Grunnskuleavdelinga	107 655 000	109 840 000	107 140 000	106 290 000	105 290 000	105 290 000
Kvalifiserings-senteret	- 471 400	- 640 000	- 2 430 000	- 2 630 000	- 2 630 000	- 2 630 000
PPT	3 489 900	4 320 000	3 900 000	3 900 000	3 900 000	3 900 000
Kulturskolen	4 052 500	4 080 000	4 190 000	4 190 000	4 190 000	4 190 000
HELSE OG OMSORG						
Adminstrasjon sektorleiar	1 320 800	- 6 600 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Avd for Barn, familie og helse (ink NAV og barne)	57 451 400	61 140 000	59 250 000	59 600 000	59 600 000	59 600 000
Pleie- og omsorgsavdelinga	119 694 600	119 590 000	116 830 000	115 540 000	115 040 000	114 540 000
Bu- og habiliteringsavdelinga	45 311 500	44 140 000	45 910 000	45 690 000	45 690 000	45 690 000
Tenestekorordinerer	7 963 700	8 810 000	8 920 000	8 730 000	8 730 000	8 730 000
SAMFUNNSUTVIKLING						
Kulturavdelinga	8 610 800	10 110 000	9 530 000	9 530 000	9 530 000	9 530 000
Utviklingsavdelinga	5 338 000	5 000 000	6 700 000	6 700 000	6 700 000	6 700 000
Landbruksavdelinga	1 242 500	1 480 000	1 280 000	1 280 000	1 280 000	1 280 000
Brannvern	8 126 700	8 770 000	8 270 000	8 270 000	8 270 000	8 270 000
Annleggs- og driftsavdelinga	8 676 500	9 780 000	8 770 000	8 770 000	8 770 000	8 770 000
ANDRE OMRÅDER						
Politisk leiging/Folkevalde	4 146 400	3 840 000	3 760 000	3 450 000	3 750 000	3 190 000
Administrativ leiging	1 831 400	1 870 000	2 040 000	2 040 000	2 040 000	2 040 000
IKT/SSIKT	6 593 500	9 180 000	9 380 000	9 380 000	9 380 000	9 380 000
Andre overføringer (kyrkje, krisesenter m.m.m.)	14 377 500	15 780 000	13 870 000	13 870 000	13 870 000	13 870 000
SUM FORDELTE DRIFTSRAMMER	510 950 200	522 970 000	520 480 000	518 070 000	516 870 000	515 810 000
Driftsunderskott	- 8 254 400	14 650 000	2 070 000	1 120 000	1 470 000	- 3 510 000

Ein forventar relative stabile inntekter i økonomiplanperioden. I 2021 bereknar vi skatteinntektene og rammetilskottet ved å bruke tala frå statsbudsjettet justert med trekk for skatteinntekter over landssnittet. Sett i høve til opprinneleg budsjett 2020 budsjettet veks då dei frie inntektene med om lag 8,3 mill kr. Sett i høve til justert budsjett 2020 vil det imidlertid bli ein reduksjon i desse inntektene på nær 2,1 mill kr. I dei frie inntektene for 2021 er det også lagt inn forvente tilskott Korona med 7,3 mill kr.

I økonomiplanperioden legg kommunedirektøren opp til 2 større investeringsprosjekt. Det er nye kaier på Mjølstadneset samt utdjuing av Fosnavåg Hamn. Det siste er eit forskotteringsprosjekt for staten der ein ventar å få attende 108,5 mill kr av investeringa eit år eller to etter at økonomiplanperioda er omme. Brutto investeringar i 4 års perioden blir på nær 410,0 mill kr eks vidareutlån. Det gjer at vi framover får auke i finanskostnadane som må finansierast gjennom reduksjonar i driftsrammene og/eller nye inntekter.

Underskotet i økonomiplanen (2021-2024) vert finansierast ved hjelp av driftsreduksjonar, bruk av fonds, eventuelle samarbeid og evt nye inntekter.

For å få både budsjett og økonomiplan (både drifts- og investeringsbudsjettet) i balanse har rådmannen saldert med bruk av disposisjonsfond. Totalt vert fondet tappa med 15,0 mill kr i økonomiplanperioden. Frå 2024 er det kommunedirektøren si målsetjing at vi skal levere positive netto driftsresultat gjennom endra drift og nedbemanningar. Dersom bruken viser seg å bli så høg, vil kommunen mest ikkje ha disposisjonsfond igjen ved utgangen av 2023 (vil vere litt avhengig av resultatet i 2020).

Slik dagens framlegg til budsjett og økonomiplan ligg føre, klarer ein ikkje målsetjinga om eit netto driftsresultat på 1,75% i denne økonomiplanperioden.

Innlemmingar og oppgåveoverføringar i statsbudsjettet for 2021

I årets forslag til statsbudsjett har regjeringspartia lag inn mange nye tiltak i rammetilskottet og fleire oppgåveoverføringar. Mange av innlemmingane har tidlegare vore øyremerka tilskott, men no er dei ein del av kommunane sine frie inntekter. I oversikta under har vi rekna om totalsummen og fordelt det ut etter Herøy kommune sin del av folketalet i Norge. Oversikta blir då slik:

Nye innlemma tiltak som no er ein del av rammetilskottet	Sum totalt	Herøy kommune sin del 1,66 promille
Korrigeringar for ekstraord løyvingar i samband med virusutbrotet	-5.922.298.000	-9.890.000
Statlege og private skular, endring i talet på elevar	-189.859.000	-315.000
Ny gjennomføringsløyving prøver og eksamenar	-7.394.000	-12.200
Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1 og 2 trinn. Heilårseffekt av endring i 2020	83.700.000	139.000
Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 3 og 4 trinn	25.000.000	41.500
Gratis SFO for elevar med særskilde behov på 5-7 trinn. Heilårseffekt av endring i 2020	30.194.000	50.100
Skjønnstilskott til naturskade *)	-102.700.000	420.000
Overføring av skatteoppkrevjharfunksjonen til skatteetaten – heilårseffekt av endring i 2020	-945.456.000	-1.569.500
Tilskott til fastlegar. Heilårseffekt av endring i 2020	194.000.000	322.000
Stine Sofies barnehagepakke	2.568.000	4.300
Regulering av barnehagemiljø. Heilårseffekt av endring i 2020	4.865.000	8.100
Forsøk med statleg finansiering av omsorgstenesta	-903.873.000	0
Tilskott til trus og livssynssamfunn	-467.800.000	-776.500
Utvida aldersgrense for rett til ettervern i barnevernet	24.000.000	39.800
Frivillighetssentralar	-206.811.000	-343.000
Pensjon i priv barnehagar – redusert tilskott og skjermingsordning	-215.820.000	-358.200
Skjerming av utsette grupper ved nytt tak på eigedel	50.000.000	83.000
Habiliterings- og avlastningstilbod til barn og unge med nedsett funksjonsevne	100.000.000	166.000
SUM	-8.447.085.000	-11.990.600

*) Her har kommunane fått etter søknad. Vi mottok kr 420.000,-.

Mange av desse tiltaka kan ein finne ein meir nøysktig sum på ved å bruke delkostnadsnøklane i inntektssystemet.

Investeringar

Dei største tiltak i økonomiplanperioden kan ein setje opp slik:

Tiltak	Mill kroner
Utdjuping med meir Fosnavåg Hamn	152,0
Kaiutbygging Mjølstadneset	60,5
VAR området	25,0
Kommunale bustadar	18,0
Opparbeiding av 2 byggefelt	17,0
Ei mengd mindre tiltak	136,0
SUM	408,5

Den samla utviklinga i rente og avdragskostnadane går fram av tabellen nedanfor under føresetnad av at dei skisserte investeringsprosjekta vert vedtatt i økonomiplanperioden.

Oversikt investeringar i økonomiplanperioden

PROSJEKT (alle summar oppgitt eks mva)	Restmidlar per 03.11.20 eks mva	2021	2022	2023	2024
Opparbeiding urnelund ved Flusund gravplass			1 000 000		
Grunnundersøking med meir Frøystadmyrane		500 000			
Oppstart/utarbeiding av evt ny gravplass Frøystadmyrane				1 500 000	3 000 000
Rehab uthus Indre Herøy kyrkje				500 000	
Ny tilkomst/ oppgradering/toalett m.m. Leikanger GP				500 000	1 000 000
Planlegging/oppgradering uteområde Indre H. Kyrkje			300 000		
Rehab og asfaltere parkering Leikanger kyrkje		150 000			
SUM HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD		650 000	1 300 000	2 500 000	4 000 000
Lokale IKT investeringar	2 000 000		2 000 000	1 500 000	1 500 000
SUM STAB/IKT	2 000 000	-	2 000 000	1 500 000	1 500 000
Digitalt utstyr oppvekst	540 000	200 000			
Utstyr og inventar i oppvekst		500 000	500 000		
SUM SEKTOR OPPVEKST	540 000	700 000	500 000		
Inv deltaking Søre Sunnmøre Legevaksamarbeid		150 000			
Helseplattformen			1 500 000	1 500 000	1 500 000
Infrastruktur, teknologiutv, eRom, digitalisering Helse og omsorg	1 570 000	500 000	500 000	500 000	500 000
SUM SEKTOR HELSE OG OMSORG	1 570 000	650 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Fiberutbygging Runde		200 000	2 100 000		
Ny kommandobil. Skifte av 2011 modellen		800 000			
Avskjerande grøft på Kvalsund		700 000			
Bergsøy Kunstgrasbane. Rehabilitering			500 000	2 500 000	
Bustadfelt i Stokksund			500 000	7 500 000	
Fosnavåg hamn	5 980 000	2 000 000	50 000 000	50 000 000	50 000 000
FV 18 Leine-Voldsund (Gang og sykkelveg)	1 000 000			9 000 000	
Avlaupsplanen	2 380 000	3 000 000	6 000 000	6 000 000	10 000 000
Kantslåtmaskin		500 000			
Lastebil. Utskifting av 2010 modellen			2 500 000		
Ny bru Herøy gard	300 000	6 000 000			
Nye kaier Mjølstadneset. Startløyving til prosjektering etc	1 000 000	3 000 000			
Mjølstadneset. Utviding av austre kai + kai mellom midtre og vestre kai			27 500 000		
Mjølstadneset. Ny kai mellom Vestre kai og Astor Plast AS				30 000 000	
Nytt industriområde i Dragsund -grunnkjøp /regulering **)		9 500 000	300 000		
Oppgradering av Grønhaugvegen				1 250 000	
Oppgradering av veg til Marine Sales				750 000	
Oppgradering Vikevegen (Toftestøvegen-Vikeskaret)					5 000 000
Rundavegen. Veg og parkering (til steinbrotet)			600 000	800 000	
Tjørnvåg Idrettslag. Kjøp av grunn til bygging av hall **)		400 000			
Trafikktryggingstilltak	615 000		1 500 000	1 500 000	1 500 000
Turveg Djupvikvatnet			3 000 000		
Veg/fortau Mjølstadneset			4 000 000		
Veg Flusund				500 000	
Veg/Parkering Djupedalen (til Huldalskrysset)		4 000 000			
Dragsund Byggefelt. Vidare utbygging	1 000 000	1 000 000	8 000 000		
SUM SEKTOR SAMFUNNSUTVIKLING	12 275 000	31 100 000	106 500 000	109 800 000	66 500 000
Asbestsanering	1 710 000		1 000 000	1 000 000	1 000 000
Asfaltering rundt kommunale bygg	1 000 000	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Bergsøy skule "Borga" Rehabilitering og ombygging	1 360 000	3 640 000			
Brannsikring av kommunale bygg	1 150 000		1 000 000	1 000 000	1 000 000
Desentralisert ventilasjon	1 800 000		1 000 000	1 000 000	
ENØK Tiltak	920 000	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Herøy rådhus. Fasaderehabilitering/heis	3 780 000		5 000 000		
Herøy kulturhus og idrettshall. Rehab og ombygging	1 850 000	12 000 000	1 000 000	1 000 000	
Herøy omsorgssenter. Raud og Grøn avdeling	1 970 000	2 000 000	2 000 000		
Herøy omsorgssenter, Institusjonskjøkken			2 500 000	2 500 000	
Kommunale bustadar			6 000 000	6 000 000	6 000 000
Leikeplassar kommunale bygg	430 000	500 000	1 000 000	1 000 000	
Myrvåg omsorgssenter. Mindre rehab og ombygging	250 000			5 000 000	
Sjukeheimsvegen 10. Miljøsanering og riving			1 000 000		
Ytre Herøy Ungdomsskule. Mindre rehab og ombygging	500 000				
SUM EIGEDOMSAVDELINGA	16 720 000	19 140 000	23 500 000	20 500 000	10 000 000
SUM TOTALE INVESTERINGAR (EKS MVA)	33 105 000	52 240 000	135 800 000	136 300 000	84 000 000

	2021	2022	2023	2024	SUM
Finansiering	52 240 000	135 800 000	136 300 000	84 000 000	408 340 000
Bruk av unyttta løyving strategiske grunnkjøp	- 9 900 000				
Bruk av ubunde bustadfond inv (til 20% fin av utleigeb)		- 2 500 000	- 1 600 000		- 4 100 000
Bruk av bunde inv fond bustad/sentrum			- 1 600 000		
Bruk av andre ubundne inv fond	- 5 800 000				- 5 800 000
Bruk av disposisjonsfond	- 2 440 000	- 4 800 000	- 2 600 000	- 4 000 000	- 13 840 000
Sal av tomter etc	- 3 000 000	- 20 000 000	- 20 000 000	- 12 000 000	- 55 000 000
Lånebehov (eks vidareutlån i Husbanken)	31 100 000	108 500 000	110 500 000	68 000 000	318 100 000
Rentekostnadar 0,6% (halve 2021)	100 000	220 000	260 000	310 000	890 000
Rentekostnadar 0,7% (halve 2022)		370 000	900 000	1 060 000	2 330 000
Rentekostnadar 0,85% (halve 2023)			460 000	1 080 000	1 540 000
Rentekostnadar 1,0% (halve 2024)				340 000	340 000
Avdragskostnadar = avskrivningar.	1 000 000	1 900 000	3 250 000	4 250 000	10 400 000
Red rente og avdrag basert på 40 mill årleg innbet		- 1 280 000	- 2 560 000	- 3 900 000	- 7 740 000
AUKA FINANKOSTNADAR	1 100 000	1 210 000	2 310 000	3 140 000	7 760 000

Gjeldsutviklinga i økonomiplanperioden

	2021	2022	2023	2024
Brutto gjeld per 01.01	990 000 000	990 100 000	1 063 100 000	1 134 600 000
Ny gjeld i perioden	31 100 000	106 000 000	108 000 000	68 000 000
Årlege avdrag	- 39 000 000	- 41 000 000	- 42 500 000	- 43 500 000
Årleg gjeldsauke ord drift	- 7 900 000	65 000 000	65 500 000	24 500 000
Nye låneopptak startlån	8 000 000	8 000 000	6 000 000	6 000 000
Gjeld per 31.12	990 100 000	1 063 100 000	1 134 600 000	1 165 100 000

Ein voner at forskotteringa av Fosnavåg Hamn blir utbetalt til oss i 2025 eller 2026. Då vil gjelda bli redusert med 108,5 mill kr.

På grunn av ny kommunelov vil det vere økonomisk fordelaktig å utsetje låneopptaka lengst mogeleg. I praksis betyr det at vedteke låneopptak i 2021 først skjer i januar 2022. Men dette føreset at vi har likviditet til desse utsetjingane.

I tabellen over har ein ikkje tatt inn kommunale vidareutlån (startlån) i Husbanken.

Basert på forslaget vil kommune sin gjeld auke med om lag 175,0 mill kr + eventuelle nye startlån (vidareutlån) i økonomiplanperioden.

Ikkje alt dette er kommunalt renteberande gjeld. Per 01.01.2021 utgjør kommunen sine vidareutlån (husbanken), lån til VAR sektoren og rentekompenserte lån i alt om lag 240,0 mill kr. Per 31.12.2024 vil desse låna utgjere om lag 250,0 mill kr. Dvs at den gjeldsveksten kommunen sjølv må finansiere aukar med om lag 215,0 mill kr. I tillegg voner vi at ein del av investeringane også gir kommunen nye inntekter. Der er ein bl.a. avhengig av etablering av ny næringsverksemd etc.

Kommentarar til nokre av dei nye driftsendringane

Herøy sogelag. Sanering av gjeld (auka driftsutgift totalt kr 785.000,- over 3 år)

Herøy sogelag fekk i 2011 eit lån på 1,3 mill kr til finansiering av nye ættesoger. Bøkene vart forfatta av ein tilsett i Herøy som i åra før 2011 fekk permisjon med løn mot at sogelaget betalte inn summen ved sal av bøkene. Salet av bøkene har gått tregare enn rekna med og i åra frå 2013 har dei betalt inn omlag kr 525.000,- slik at saldoen på lånet/forskotteringa er omlag kr 785.000,-. Sogelaget har søkt kommunen om å ettergi denne summen evt at kommunen får bøker tilsvarande

lånet/forskottinga. Dei har også sagt at ei nedskrivning over 3 år er ok. Dette vil bli ein driftskostnad og kommunen vil motta ein del av ættesogene som motyting.

Redusert kostnadar møtegodtgjerdse (reduisert driftsutgift med kr 300.000,- per år)

Basert på tiltak knytt til redusert møteaktivitet og etter kvart færre utval.

Sentralbordtenesta. Seie opp avtalen med Vanylven kommune (reduisert driftsutgift med om lag kr 340.000,- per år)

Vi tek tilbake sentralbordtenesta frå Vanylven kommune. Avtalen opererer med 3 mnd oppseiingstid.

Kyrkjeleg fellesråd – redusert tilskott (reduisert driftsutgift med kr 300.000,- per år)

Redusert tilskott. Fellesrådet har hatt ei god auke i tilskotta sin frå Herøy kommune dei siste par åra. Vi vel å redusere det årlege tilskottet med kr 300.000,-. Denne reduksjonen vil ikkje føre til at Fellesrådet får mindre overføringar enn i 2020.

Auka planleggingstid til pedagogiske leiarar i barnehagane (auka driftsutgift med kr 400.000,- i 2021 og deretter kr 900.000,- per år).

Pedagogar i barnehagen har avtalefesta 4t/v til planlegging. Skal barnehagen dekke krava i bemanningsnorma, har barnehagen ikkje bemanning til å dekke opp for dette. For at 15 årsverk pedagogar skal kunne få planleggingstid, trengst ei auke på 1,6 årsverk. Tiltaket vert sett i verk frå nytt barnehageår i august 2021.

Interkommunalt samarbeid om Norskopplæringa (reduisert driftsutgift med kr 300.000,- per år)

Dette gjeld opplæring i norsk for våre nye landsmenn ytt av kommunen sitt Kvalifiseringssenter. Ved å samarbeide med andre kommunar om denne undervisninga kan Herøy kommune sine kostnadar bli redusert med om lag kr 300.000,- per år.

Læremiddel jfr nye nasjonale læreplanar 2020 (auka driftsutgift med kr 400.000,- i 2021 og 2022)

Stortinget har vedtatt ny grunnskulereform, med innføring frå august 2020. I påvente av reforma, er det ikkje kjøpt inn nye lærebøker siste par åra. Det er no innført nye læreplanar i alle fag, og behovet for nye læremiddel er stort, både digitale og analoge. Det vert gitt noko statlege tilskot, men dette er ikkje nok til å dekke opp behovet. Vi ber derfor om kr 200.000,- ekstra til lærebøker og kr 200.000 til digitale læremiddel.

Redusere grunnbemanninga i SFO basert på storleiken på SFO ordningane og at det kan bli strukturelle endringar framover pga lavare påmelding (reduisert driftsutgift med kr 250.000,- i 2021 og deretter kr 500.000,- per år).

Tilpasning av dagens ordningar der det t.d. blir sett krav til kor mange elevar ei SFO ordnings skal ha før den blir etablert.

Redusert pedagogisk bemanning i grunnskulen (reduserte driftsutgifter med om lag kr 1.000.000,- per år

Sett inn på bakgrunn av synkende elevtal og litt lavare behov for pedagogar tilsvarande omlag 1,3 årsverk.

Samanslåing av Stokksund og Moltu skular (reduisert driftsutgift med kr 600.000,- i 2022 og deretter om lag kr 1.200.000,- per år)

På grunn av redusert elevtal og det faktum at Stokksund skule er stor nok til å ta inn elevane frå Moltu legg vi ein utgiftsreduksjon frå 2022

Avvikle reisevaksineringa (reduisert driftsutgift med om lag kr 80.000,- per år)

Reisevaksinering har vore avtakande siste året og går med underskot. Dette er ikkje lovpålagd oppgåve og reisevaksinering blir tilbydd av andre aktørar i nærområdet. 20% helseisukeplarstilling er øyremerka til dette. Det er behov for å nytte denne ressursen til andre oppgåver som t.d. skulehelseteneste. Konsekvens: Helse og omsorg vurderer at dette tilbudet kan ivaretaast av andre, og at stillingsressursen nytta til dette kan brukast til å styrke tilbudet t.d i skulehelsetenesta

Bytte av journalsystem legetenesta (reduserte driftsutgifter med kr 60.000,- i 2021 og deretter _____ kr 110.000,- per år)

Bytte til meir moderne, web-basert system. Reduserer kostnad på ulike område: kommunikasjonskanalar til pasientar, nokre tekniske løysingar, betalingsløysing, ikkje behov for lisensar til heimekontor. Systemet er integrert med innbyggjarportalen helsenorge.no. Konsekvens: Helse og omsorg meiner dette er mogleg.

Reduksjon psykologstilling (reduisert driftsutgift med kr 565.000,- i 2021)

Herøy har to stillingar for psykolog. Ei av stillingane har stått vakant sidan 1.sept 2020. Det vil vere innsparing på over 1 million om stillinga ikkje vert vidareført. Konsekvens: Herøy kommune gjorde seg god erfaring med to psykologar frå 1. desember 2019 til august 2020. Psykologen til barn og unge jobba både førebyggjande/systemretta og klinisk. To psykologar klarer å fange opp fleire behov, enn ein psykolog. Det seier seg sjølv at ein då vil måtte redusere tilbudet, til det ein psykolog kan klare å yte av tilbud/teneste.

Kommunedirektøren rår til at stillinga blir vidareført. På grunn av stillingsutlysning med meir er det ikkje truleg at kjem inn ein psykolog før 1. juli 2021. Ein har difor lagt inn 50% innsparing i 2021.

Samlokalisering av helsestasjon på Eggesbønes (reduerte driftsutgifter med kr 170.000,- per år frå år 2022)

Helsestasjonen har vore samlokalisert i år fordi Myrvåg legesenter og legevakta har hatt behov for lokala som smittelokale. Behovet vil fortsette ut 2021. Konsekvens: Samlokalisering av helsestasjonane gir betre utnytting av ressursaren og styrkar det faglege miljøet. Det er også etter ønske for helsesjukepleiar som har hatt ansvar for Myrvåg helsestasjon.

Effektivering av k-sak omheimling frå institusjon til bukollektiv Beskrivelse (reduert driftsutgift/auka driftsinntekt med kr 1.240.000,- per år frå 2022)

Vedtak om omheimling vart gjort i kommunestyret i 2018. Førrebeles er dette ikkje effektuert. Vurdering og konsekvens: Omheimling frå sjukeheim til bukollektiv kan gjere det mogleg å yte helsetenester med likt innhald og med lik bemanning som før. Vederlag fell bort og vert erstatta med husleige. Innsparing er stipulert for 40 plassar, med referanse til erfaring i Sula kommune. Effekt vil ikkje vere synleg før raud og grøn seksjon er rehabilitert i ein slik stand at vi kan leige ut rom og krevje ei akseptabel husleige. Prosessen vert her vert vidare viktig. Forankring, involvering, fokus på frivilligheit er naudsynt

Gevinst av samlokalisering av institusjonskjøkken og oppretting av kantine på Eggesbønes (reduerte driftsutgifter/auka driftsinntekter med kr 500.000,- i 2023 og deretter kr 1.000.000,- per år)

Det er ønske om å samlokalisere våre to institusjonskjøkken for å køyre samdrift alle dagane i veka. Ein ser føre seg at ein kan levere større mengder av mat med same bemanning som i dag, om ein har eit betre produksjonslokale. Erfaring frå andre kommunar (Volda og Ulstein) viser at kommunane tener gode pengar på å selge meir til innbyggjarane utanfor institusjon og ved kafèdrift knytt til kjøkkenet. Per i dag har vi ikkje eit godt nok produksjonsareale til å få dette til. Konvekvens: Dette tiltaket er avhengig av utbygging kjøkken(investering) ved Herøy omsorgssenter for å kunne settast i verk. Per i dag er det for lite produksjonsareal til å gjennomføre tiltaket. Inntening i denne tabellen, tek ikkje høgde for investeringskostnaden ved ei slik samlokalisering/utbygging.

Innføring av M Solution (auka driftsutgift med kr 50.000,- i 2021)

Digitalt verktøy til betre ressursstyring. Brukast primært innan heimetenestene for å måle tid brukt til direkte pasientarbeid, indirekte pasientarbeid, køyretid, arbeid med legemiddel, pauser etc. Målet er ei direkte pasienttid på over 50%.

Innsparing 3-delt ferieavvikling i turnusarbeid (reduuerte driftsutgifter med om lag kr 500.000,- per år)

Ved å innføre tredelt ferieavvikling for dei som arbeidar i turnus, viser erfaring frå Sande kommune at ein kan spare 5% av feriebudsjettet. Kommunedirektøren ønsker å prøve denne ordninga i Herøy kommune, og legg til grunn at denne innsparinga er mogleg å få til. Samstundes vil kvaliteten på tenesten auke, då 2/3 av dei tilsette vil vere til stades på jobb til ei kvar tid. Konsekvens: Erfaring frå Sande kommune, viser at dette skal vere mogleg å gjennomføre (gjeld PO og BuHab).

Auka behov for barn i avlastning (auka netto driftsutgifter med om lag kr 1.500.000,- per år)

Seksjon B: Det er behov for oppretting av stillingsheimlar ved ansvar 3333 Toftetunet avlastning tilsvarande 2,15 årsverk for miljøterapeut knytt til barn i avlastning. I denne samanheng har ein ikkje tatt høgde for ein ny søknad som ligg inne, som også vil utløyse ekstra behov for ressursar. Konsekvens: Viser til sak i HO-utval og formannskap med nærare orientering om behova. Ein gjer merksam på at kommunen har hatt denne kostnaden dei siste par åra, men ein har ikkje hatt budsjettmidlar til tiltaket.

Auka brukarbehov/ressurskrevjande tenester (auka netto driftsutgifter med om lag kr 1.950.000,- per år i økonomiplanperioden)

Bu og habiliteringa har sidan mars 2018 hatt auka tenestebehov for bebuar etter vedtak om helse- og omsorgsteneste. Vedtaket utløyser eit meirforbruk på 5,3 årsverk, som går under det staten kallar ressurskrevjande tenester. Herøy kommune betalar for denne kostnaden, men behovet er ikkje budsjettetert eller oppheimla med naudsynt personale. Behovet vil vere vedvarande. Konsekvens: Viser til sak i HO-utval og formannskap med inngåande orientering om dette. Ein gjer merksam på at kommunen har hatt denne kostnaden dei siste par åra, men ein har ikkje hatt budsjettmidlar til tiltaket.

Auka teneste BPA (brukarstyrt personleg assistanse) 2020 (auka netto driftsutgifter med om lag kr 560.000,- per år i økonomiplanperioda).

Beskrivelse Bu og habiliteringsavdelinga har i 2018 hatt ein auke i BPA vedtak frå 2,96 til 6,27 årsverk. BPA er ein alternativ måte å organisere praktisk og personleg bistand på for rørslehemma som har behov for assistanse, både i og utanfor heimen. Målsettinga med BPAordninga er at den som har assistansebehov skal få eit så sjølvstendig liv som mogleg. Konsekvens: Viser til sak om dette i HO-utval og formannskap med nærare orientering om behova.

Avvikle tilbod om Grøn omsorg (reduuerte driftsutgifter med kr 430.000,- i 2021 og deretter kr 570.000,- per år).

Dagtilbod av denne art er ikkje lovpålagt å yte. Å fjerne tilbodet får imidlertid direkte konsekvens for ein brukar, som dette fungerer særst godt for. Konsekvens av å fjerne tilbodet er ikkje heilt klart. Kan ende opp med å bli dyrare med andre kompensierende tiltak.

Avvikle tilbodet om familiestøtte (reduerte driftsutgifter med om lag kr 60.000,- per år)

Tilbodet er ikkje lovpålagt, og det er andre tenestetilbod som kan dekkje opp dersom behov oppstår. Det er ikkje sett av budsjettmidlar til dette konkrete tilbodet, men det er rekneskapsutgifter knytt til å utøve tenesta. Tenesta slik den ligg beskrive i kvalitetsstandarder legg opp til ei ikkje lovpålagt heildøgnssteneste, der det fort blir både ubekvemstillegg og overtidsbetaling. Konsekvens: Dette er eit servicetiltak som ikkje er lovpålagt å yte.

Kutte i vaktlengder i bu og habilitering (reduerte driftsutgifter med kr 200.000,- i 2021 og deretter kr 280.000,- per år.

Tiltaket med å kutte vaktlengder er mogleg å gjennomføre på den måten ein har beskrevet til økonomisk arbeidsgruppe som er sett ned.

Reduksjon stilling tenestekoordinering (reduerte driftsutgifter med kr 190.000,- i 2021 og deretter kr 390.000,- per år.

På grunn av fulldigitalisering av journalsystem på helsestasjon og i barnevern er det mogleg å redusere stilling i avdeling for tenestekoordinering. Konsekvens: Helse og omsorg vurderer dette som mogleg.

Medlemskap Sunnmøre friluftsråd (auka driftsutgifter med kr 100.000,- per år)

Beskrivelse Det er fremja ønske frå andre om medlemskap til denne organisasjonen (Stikk UT), og dette har vel ei kostnad på kr 100.000 per år.

Leigeinntekter. Tilbygg Herøy rådhus (auka driftsinntekter med kr 200.000,- per år frå 2022)

Heilårsverknad av leigeinntekter politiet frå 2021.

Auka kalkulatoriske renter og avdrag – Avløp. Utgjer kr 250.000,- per år frå 2022

Rentekostnadar og avdragskostnadar aukar på VAR sektoren som følge av auka investeringar.

Bruk av bundne fond (auka driftsinntekter med kr 1.000.000,- i 2021 og deretter kr 500.000,- per år

Herøy kommune har eit uttal ulike bundne fond. Nokre er det krav om rapportering om dei kan ikkje røyrast til andre føremål. Andre er av eldre dato og der det ikkje har vore transaksjonar dei siste 3 åra reknar ein for å vere innaktive. Tanken er å inntektsføre desse bundne fonda i samband med rekneskapsavslutninga.

IA- tiltak. Tilpassing av arbeidstid (reduuerte driftsutgifter med kr 2.000.000,- i 2021 og deretter ei årleg auke på kr 1.000.000,- i økonomiplanperioda).

Tilpasse arbeidsevne til stillingsprosenten. Dvs at personar som har høgt sjukefråvær over tid må over på andre ordningar for den delen av stillinga dei ikkje har arbeidsevne til å gjennomføre. Vil føre til redusert behov for vikarar.

Refusjon sjukeløn (auka driftsinntekter med kr 2.500.000,- pr år)

Tanken her er å fordele ut denne innsparinga til avdelingane

Kommentarar til nokre av investeringsprosjekta – Sektor Samfunnsutvikling

Bustadfelt

Vidare utbygging av Dragsund bustadfelt

Vidare utbygging av infrastruktur i eksisterande felt, kommunen eig arealet. Oppstart av prosjektering 2. halvår 2021.

Stokksund, bustadfelt

Større privat reguleringsplan. Medfører også oppgradering av kommunal veg fram til området og etablering av avlaupsløysing utanfor feltet.

Avskjerande grøft Kvalsund

Det skal gravast ei grøft for å lede overvatn frå byggefeltet og til elva som kryssar Teigevegen. Elva har utløp i sjøen ved småbåthamna. Dette er eit prosjekt som ein ser som naudsynt for å betre problem med overvatn i og gjennom byggefeltet.

Investeringstiltak – næringsområde

Mjølstadneset, veg og fortau

Bygging av fortau frå Byggtorget til Siva Sunnmøre og ny tilkomstveg mot Proton.

Nye kaier på Mjølstadneset

Det blir foreslått å avsett ein pott i økonomiplanen for bygging av nye og/eller forlenging av eksisterande kaier. Summane gjenspeiler bygging av kai ved Astorplast AS, Fosnot AS og Ervik & Sævik AS. Kai mellom midtre kai og Egersund Trål AS, sam ei kai som det ikkje er valgt plassering for enno.

Fosnavåg Hamn

Dette gjeld kostnader knytt til utdjuvinga av Fosnavåg hamn, der om lag 108 mill kr er ei forskottering som Herøy kommune skal koste fram til midlane er tilgjengelege på staten sine budsjett. Førebele kostnader er berekna til 152,0 mill kr eks mva.

Nytt industriområde i Dragsund

Foreslått bevilling er tenkt nytta til grunnkjøp og reguleringsarbeid.

Investeringsiltak – samferdselstiltak

FV 18 Leine-Voldsund

I investeringsprogram for fylkesvegar 2019-2027 ligg prosjektet under posten Utbetringar (andre investeringar på eksisterande veg/flaskehalsar). I programmet ligg prosjektet inne med ein kostnad på 42,0 mil kr og gjeld breidde utviding av vegen. Det er lagt til grunn at kommunen må dekkje kostnader til gang- og sykkelveg langs fylkesvegen. Dersom ein vel forskottering så må midlande løyvast som driftstiltak.

Litt historie

«I investeringsprogrammet for 2017-2023 fekk prosjektet ny prioritet 8 (frå 11).

I investeringsprogrammet for 2018-2024 fekk prosjektet ny prioritet - Uprioritert (8) med kommentar. Alle tiltak som var omfatta av eksisterande investeringsprogram (og som no ikkje er prioritert), i lag med forslag til ein del nye tiltak, er tatt med i ei uprioritert liste, sortert etter vegnummer. Slik bli vurderingane våre meir gjennomsluktige, og det blir lettare å sjå kva prosjekt som har vore særleg vurdert. Ikkje alle desse prosjekta er kostnadsrekna. I tillegg har vi synleggjort på nedste linje kor mange andre innspel vi har registrert for gjeldande prosjektperiode. Sjølv om dette er fornuftige prosjekt, finn vi ikkje at det er fagleg tilrådeleg å prioritere desse i 10-års perioden, med grunnlag i det store behovet for tiltak på andre område og dei tilgjengelege økonomiske rammene».

Bru til Herøy Gard

Dagens bru er i dårleg stand. Det vart løyvd kr 300.000,- til prosjektering i 2019 og ein legg no opp til at foreslått løyving i 2021 kan starte på det fysiske prosjektet 2 halvar 2021.

Veg og parkering Rundavegen

Opprusting og asfaltering av vegen frå brufestet og til der turstien starta, der vert det sett opp bom og laga parkeringsplass for turgåarar. Vil kunne avlaste parkeringsplassen i Goksøyra.

Veg Flusund

I samband med privat utbygging etter reguleringsplan for Indre Bergsøy må ein pårekna at kommunen må stå for delar av infrastrukturen utanfor feltet. Prosjektet er avhengig av at privat utbyggar realiserer sine planar. Oppstart i 2023 og evt ytterlegare løyving året etter.

Oppgradering av Grønhaugvegen

Fleire bustadprosjekt er under planlegging i området og det kan medføre behov for oppgradering av eksisterande kommunal veg som pr. i dag er smal.

Oppgradering av veg til Marine Sales

Kommunal veg til næringsområdet ved Marien Sales treng oppgradering.

Oppgradering av Vikevegen (til Vikeskaret)

Kommunen har trafikkale utfordringer i tilknytning til Toftestøvegen og Vikevegen som kommunen, uavhengig av ei utbygging etter vedteken utbyggingsavtale med utbygger av Myklebuståsen, må få rydda opp i. Ein tenker her på vegstykket av Vikevegen frå Toftestøvegen til Vikeskaret. Spørsmål om oppgradering vart handsama i K-sak 109/18.

Veg/parkering Djupedalen (til Huldalskrysset)

Tiltaket er planlagt i 2021 og gjeld parkering i Djupedalen samt bygging av veg frå Djupedalen til Huldalskrysset. Dette for å betre trafikksikringa og trafikkavviklinga.

Turveg Djupvikvatnet

Sti med belysning rund delar av Djupvikvatnet (resterande del er eksisterande veg i dag).

Trafikktryggingstiltak

Finansiering av tiltak etter gjeldande trafikktryggingssplan.

Andre investeringar Samfunnsutvikling

Fiberutbygging Runde

Arbeidet har så smått kome i gang. Det ser ut til at målet om realisering av fiber til øya Runde no kan bli realisert. Runde er eit attraktivt reisemål og er verdskjend for sitt fuglefjell. Breibandskapasiteten i dag gir turistnæringa unødvendige utfordringar knytt til digital kommunikasjon med kundar og digital marknadsføring, og kommunen ventar at betre kapasitet vil kunne gi auka aktivitet på øya - både for eksisterande aktørar og for nye aktørar som får moglegheit til å satse.

Betre breibandskapasitet vil òg opne for større grad av turiststyrt marknadsføring over sosiale medier. På Runde finnes det omlag 50 fritidsbustader. Ei utbygging av høghastighetsbreiband på øya, vil auke fritidsbustadane sine attraktivitet - både med tanke på bruk og omsetning. God breibandskapasitet kan òg bidra til å auke attraktiviteten slik at kommunen får etterspurnad etter nye hytteområde, og dermed skape nye aktivitet og verdiskapning på øya.

Vi må difor netto setje av kr 2.300.000 (eks mva) til breibandsutbygging i Runde med oppstart i 2021. For å få realisert utbygging til meir enn 8,0 mill kr må restfinansieringa skje ved off tilskott, dugnad, tilknytningsutgifter samt utlegg gjort av utbygger.

Bergsøy kunstgrasbane, rehabilitering

Det er behov for rehabilitering av kunstgrasbana. Idrettslaget har bygt hall på delar av bana, dette tiltaket gjeld oppgradering av dekke på restarealet ute.

Investeringstiltak – avlaupsplan

Midlane vert løyvd etter gjeldande handlingsplan for avlaup. Denne skal rullerast jamnleg og eventuelle endringar i prioriterte tiltak og summar vert å oppdatere i vidare budsjetthandsamingar.

Tjørståg Idrettslag. Kjøp av grunn til bygging av hall

Gjeld grunnkjøp av eit område slik at Tjørståg kan bygge seg ein hall.

Kantslåttmaskin

Dagens kantslåttmaskin er 12 år gammal og har hatt ein del driftsstanar i inneverande sesong. Om ikkje ein føretekk kantslått kan det føre til farlege situasjonar i kryss og liknande, samt at ein ikkje får utført denne slåtten på ein effektiv og god måte.

Lastebil med kran. Utsifting av 2010 modellen

Utsifting av dagens lastebil. Eksisterande lastebil er ein 2010 modell. Gammal bil gir høge driftskostnadar til bla anna vedlikehald og ein har difor eit stort behov for å erstatte dagens bil.

Ny kommandobil til befalsvakt. Utsifting av 2011 modellen

Dagens bil er upåliteleg som vaktbil. Behovet er ein ny med såkalla Cafs slokkeanlegg som kan gjere ein innsats om den er første til på skadestaden. Fordelen med å kjøpe slokkeanlegg er at den kan flyttast over på neste bil . Med slokkeanlegg på bilen kan ein slokke brannar på t.d. bilar, bobilar, båtar og bustadar i tidleg fase. Slokkeanlegget lagar også skum som kan nyttast til å hindre brannspreiing til nærliggande bygningar.

Brannkle og utstyr

Ein del eldre røykdykkardressar må skiftast ut. Dressar med hol og som i tillegg er utslitte gir ikkje nok beskyttelse i innsats. Ein treng også redningsdressar til mannskapet. Dei kan nyttast til lettare oppgåver som skogbrann, trafikkulykker, trafikkdirigering og til representasjon slik at alle stiller med lik uniformering. Redningsdressane kan nyttast som skifte ved større hendingar der røykdykkar dressane må takast av.

NB ! Revisjonen må konsulterast før kjøp vert gjort for å sikre at innkjøpa er å sjå på som investeringar.

Kommentarar til nokre av investeringsprosjekta - Sektor Stab (Eigedom)

Asbestsanering

Budsjettpost for sanering av asbest i kommunale bygg og tilhøyrande legging av nytt golvdekke då dei aller fleste kartlagde asbestforekomstane er knytt til golvbelegg og tilhøyrande lim. Arbeidstilsynet har pålagt oss å kartlegge kommunale bygg oppført fram til 1987. Kartlegginga pågår og det vert sanert asbestforekomstar etter alvorsgrad.

Asfaltering rundt kommunale bygg

Budsjettpost for asfaltering av uteområde ved kommunale bygg. Vi skal i 2019 asfaltere uteområdet ved Nerlandsøy skule og eventuelt også ved Ytre Herøy ungdomsskule dersom midlane strekker til.

Brannsikring

Budsjettpost for lukking av branntekniske avvik i kommunale bygg. Kommunen sin bygningsmasse er i dårleg forfatning og det er behov for midlar i heile økonomiplanperioden for å lukke avvik som har direkte konsekvens for liv og helse.

Det står mellom anna føre ei omfattande oppgradering av brannalarmanlegg i ulike bygg, då gjeldande anlegg på grunn av alder ikkje lenger er mogleg å skaffe reservedelar til. I 2019 er det såleis oppgradert brannalarmanlegget ved Moltu skule og Nerlandsøy skule. I 2020 skal brannalarmanlegga ved Bergsøy skule Borga, Bergsøy skule Blåhaugen og fleire andre store bygg skiftast ut.

Desentralisert ventilasjon

Budsjettpost for etablering av desentralisert ventilasjon i kommunale bygg. Det er tidlegare installert desentralisert ventilasjon ved fleire klasserom ved Bergsøy skule Borga og arbeidet med dette vil halde fram også i 2020, slik at øvrige klasserom får etablert ventilasjon. Også ved Ytre Herøy ungdomsskule er ventilasjon delvis utbetra, men det gjenstår å etablere ventilasjon for resterande klasserom og arbeidsrom for undervisningspersonalet i byggetrinn 1. Dette må forøvrig sjåast i samanheng med planarbeidet for rehabilitering av byggetrinn 1. Desentralisert ventilasjon kan også tenkast i andre bygg, til dømes kommunestyresalen i Herøy rådhus.

ENØK-tiltak

Budsjettpost for gjennomføring av investeringstiltak med energispareeffekt. Det er gjennom tidlegare kartleggingar av kommunale bygg relativt mykje informasjon om tiltak som har enøk-effekt og som vi ynskjer å gjennomføre for å bidra til redusert straumforbruk. ENØK-tiltak har i den samanheng også effekt inn mot vedlikehald – eksempelvis: nye vindu – og inneklima – eksempelvis: nytt ventilasjonsaggregat.

Leikeplassar

Budsjettpost for oppgradering av leikeplassutstyr ved kommunale skular og barnehagar. Dette ansvarsområdet er ikkje er noko ein blir ferdig med, men som tvert imot må jobbast kontinuerleg med for å sikre forsvarlege leikeapparat og eit funksjonelt og triveleg uteområde for barn og unge.

Fasaderehabilitering/Heis Herøy rådhus (2021)

Prosjektet omhandlar rehabilitering av fasade og vindauge ved Herøy rådhus.

Rehabilitering av fasaden omfattar naudsynt rehabilitering av ytterveggar, vindu og solskjerming. Fasaden står i dag på skade etter 50 års levetid. Vindu er også i hovudsak frå byggeåret og stettar ikkje dagens krav verken til solskjerming eller u-verdi. Rådhuset er eit signalbygg i Fosnavåg og det er no er på tide med ei oppgradering for å ivareta dette.

Som fylgje av fasaderehabiliteringa må også varmeanlegget oppgraderast, då dagens vassborne radiatorar er montert på vindusfasade. Anlegget bør uansett skiftast ut på grunn av teknisk alder og tilstand.

Personheisa ved Herøy rådhus har omfattande manglar som gjer at Norsk Heiskontroll etter sikkerheitskontroll anbefaler stenging av heisa dersom avvika ikkje vert utbetra. I tillegg stettar ikkje dagens heis dei funksjonelle krava ei heis ved rådhuset bør ha, særleg med tanke på at rullestolbrukarar ikkje kjem seg til formannskapssal og kommunestyresal fordi heisrommet er for lite for moderne rullestolar.

Utbetring av eksisterande heis vert akseptert som ein investeringskostnad under føresetnad av at heisa framstår som ny ved ferdigstilling. Det inneber at heile heisa må rehabiliterast sjølv om avvika isolert sett er knytt til tekniske avvik publikum ikkje ser.

Rehabilitering av personheisa løyser ikkje dei funksjonelle problema då heissjakta er for lita til dette. Heisa bør skiftast ut med ei ny heis som faktisk kan nyttast av dei som treng det. Heissjakta må i så fall utvidast for å gi plass til ei heis i samsvar med krava i dag. Dette medfører også flytting av bøttekott og fordelingsskap for el-forsyning. Oppgradering av el-anlegget er uansett tilrådeleg, basert på tekniske alder.

Etablering av ny heissjakt på alternativ stad i bygget vert ikkje tilrådd. For å sikre tilkomst til ny heis via hovudinngang, er einaste alternative plassering i den nordvestlige delen av kontorfløya. Men dette vil medføre at dagens handikoptolett må flyttast. I tillegg må tre kontor stengast av i tillegg til at vestibylen ved formannskapssalen vert redusert i storleik på grunn av ny atkomst for heis. Heissjakt kan for eit slikt alternativ heller ikkje nyttast til anna enn tekniske føringsvegar. Dette alternativet framstår difor som uklokt å gjennomføre.

Fasaderehabilitering og oppgradering av personheisa vil påføre brukarane av rådhuset store ulemper i form av støv og støy. På bakgrunn av desse logistikkutfordringane, vert prosjektet flytta til 2021. Med eit nybygg på plass i 2020 har ein kapasitet for å flytte folk midlertidig rundt på rådhuset medan arbeida pågår. Både fasaderehabilitering og særleg oppgradering av personheis vil medføre store støyproblem i byggefasa.

Ytre Herøy ungdomsskule

Ingen nye investeringstiltak er registrert for bygget, men allereie løyvde midlar er basert på modellen for Bergsøy skule Borga. Planlegging av rehabilitering er starta opp, men ikkje ferdigstilt og vert difor vidareført i 2020. Løyvingane vert vidareførde til ei delvis rehabilitering av bygget basert på fylgjande prinsipp:

- 1.Mindre rehabilitering av fasade
- 2.Innvendig oppgradering

Herøy omsorgssenter – raud og grøn avdeling

Planlegging av rehabilitering er starta opp, men ikkje ferdigstilt og vert difor vidareført i 2020.

Løyvde midlar er tenkt nytta til brannsikring av bygget i form av fullsprinkling med tilhøyrande følgearbeid som er naudsynt på grunn av dette. Dette omfattar i all hovudsak alt over eksisterande himling i alle rom. Desse tiltaka er i seg sjølv så omfattande å gjennomføre i eit bygg med drift 24/7/365 at ein bør vurdere også andre tiltak, dels fordi logistikken i prosjektet krev det, dels fordi rehabilitering vert så stor at andre tiltak bør vurderast samstundes. Tekniske tilstand og funksjonelle manglar tilseier dette.

Prosjektet vert skissert av arkitekt, men dette arbeidet vert av kapasitetsproblemer ikkje prioritert før politiprojektet er ferdigstilt.

I slutfasen av arbeidet med denne investeringsplanen, vart det også kjent at regjeringa set av kr. 400 000 mill. til statleg delfinansiering av oppgradering av institusjonskjøkken. Dette bør Herøy kommune søke om midlar til, då institusjonskjøkkenet ved raud og grøn avdeling vert eit kostnadskrevjande delproskt

Myrvåg omsorgssenter

Rehabilitering av kjøkkenfløya er naudsynt, men flytta frå 2021 til 2022. På same vis som for raud og grøn avdeling, bør Herøy kommune søke statleg delfinansiering av dette.

Sjukeheimsvegen 10

Sjukeheimsvegen 10 skal ved utbygging av ny hovudbrannstasjon og driftsbasis nyttast som mellombelse lokalitetar for brannsjef og leiar for førebyggjande avdeling. Bygget bør deretter sanerast og rivast då det ikkje er eigna som utleigebygg eller lager/verkstad, slik det tidlegare har vore nyttta. Bygget er feilplassert og sterkt utsett for oversvømmelse i kjellar.

Kommunale bustadar

Spørsmålet er difor kva type bustadar kommunen skal etablere, kvar desse bustadar skal etablerast og kva rolle kommunen skal ha i dette arbeidet. Kommunen har allereie kjøpt seg inn i fleire private prosjekt, no sist på Vågsholmen basert på ein modell der kjøpet i seg sjølv skal bidra til at prosjektet vert realisert.

I etterkant av kommunestyret sitt vedtak om budsjett- og økonomiplan for 2019-2023, vedtok kommunestyret også ny kommunedelplan for helse- og omsorg. I handlingsplanen for perioden 2020-2023 er det lagt inn 20 omsorgsbustader, knytt til sentrale kommunikasjonsenter med handel, kultur og servicetilbod slik at forholda vert lagt til rette for at innbyggjarane i mindre grad skal oppleve isolasjon og einsemd og i større grad meiste kvardagen sjølv utan omfattande bistand. I tillegg vil heimetenesta kunne utnytte arbeidstida betre ved at ein mindre del av tida går med til køyring.

Herøy kulturhus og idrettshall

Fasaden ved Herøy kulturhus står på skade og må rehabiliterast i løpet av få år. Vindua i bygget, som alle er frå byggeåret 1979/80, gir både eit energitap, varmeinnslepp og vedlikehaldsbehov.

Skisseprosjekt for fasaderehabilitering er utarbeidd i samarbeid med Slyngstad Aamlid arkitekter og prosjektet kan starte i 2020.

Særleg om Aktiv Trening AS

Aktiv Trening AS søkt om å få utvide sitt treningsareal i området mellom hovudinggangane til Sunnmørsbadet Fosnavåg AS og kulturhuset. Tiltaket berører med andre ord det området som tidlegare har vore avsett til framtidig bibliotek og som i skisseforslag er skissert ut slik:

Søkjaren stiller spørsmål om kven som eventuelt kan stå som utbygger av dette prosjektet. Kommunen bør ikkje vere byggherre for dette tiltaket, men ei eventuell utbygging i regi av Aktiv Trening AS må gjennomførast i tett samarbeid med

Sunnmørsbadet Fosnavåg AS og Herøy kommune som eigar av Herøy kulturhus og idrettshall.

Særleg om biblioteket

Det er skissert ut ei løysing for utbetring av eksisterande lokale i form av nytt inngangsparti og vindusfasade. Dette tiltaket kan på ein enkel måte bidra til eit løft for biblioteksarealet når ein likevel skal gjere noko med fasaden.

Særleg om festsalen

Festsalen ved Kulturhuset har behov for ei oppgradering, særleg av scena som er brukt mykje av både kulturskulen og andre brukarar ved bygget. Teknisk tilstand er dårleg. Samstundes er festsalen sliten og har behov for ei oppgradering både med tanke på fargesetting, belysning og akustikk.

Idrettshallen

Idrettshallen ved Herøy kulturhus bør – ved ferdigstilling av Einedalen fleirbrukshall – oppgraderast. Dette inneber særleg oppgradering av speleflate og tilhøyrande publikumsamfi og belysning. Sistnemnde prosjekt kan gjennomførast delvis som ENØK-tiltak. Det er bede om tilbod på dette, men førebels ikkje fått svar frå aktuelle leverandørar.

Bergsøy skule «Borga» Rehabilitering og ombygging

Det er i gjeldande budsjett- og økonomiplan avsett om lag kr. 10 mill. til rehabilitering av Bergsøy skule Borga. Dette arbeidet har pågått over fleie år no og med etablering av modulbygg som siste tiltak på lista etter at kommuneoverlegen gjorde vedtak om avstenging av det vesentlegaste av underetasje 1 og 2. Denne strategien for bevaring av Bergsøy skule Borga må sjåast opp mot prosjekt ny skule på Bergsøy som mellom anna plan- og byggeutvalet har gjort vedtak om skal startast opp.

Kommentarar til nokre av investeringsprosjekta – Herøy kyrkjelege fellesråd

Flusund gravplass – opparbeiding av urnelund

Fellesrådet ber om at det vert sett av kr 1.000.000,- til dette prosjektet i 2022. urnelunden er tenkt plassert til høgre når ein kjem inn porten ved gravplassen.

Grunnundersøking Frøystadmyrane og evt utbygging

Fellesrådet ber om kr 500.000,- til grunnundersøkingar i 2021. Dersom dette syner seg å vere eit brukande areal for ny gravplass for Bergsøya og Leinøya vil opparbeidinga starte i 2023.

Rehabilitering av uthus ved Indre Herøy kyrkje

Eit tiltak som ein ynskjer å utføre i 2023 til ein pris av 0,5 mill kr.

Leikanger gravplass – ny tilkomst/oppgradering/toalett/reiskapshus

Til desse prosjekta ynskjer fellesrådet å nytte 0,5 mill i 2023 og 1,0 mill i 2024 til utføring og ferdigstilling.

Indre Herøy kyrkje – Oppgradere uteområdet

Fellesrådet ber om 0,3 mill til dette i 2022

Leikanger kyrkje – Rehabilitering og asfaltering parkeringsplassen

Eit mindre prosjekt som fellesrådet ynskjer å prioritere i 2021.

Andre investeringar – Stab, Oppvekst, Helse og omsorg

Digital satsing Oppvekst

Innkjøp av klientar i samband med satsing på digitale læringsmiddel i oppvekst med Ipad i barnehagar samt 1-4 trinnet og Chromebooks 5-10 trinn. Ei slik auke av «klientar» i nettet krev samstundes utbygging av det trådlause nettet på skulane og i barnehagane.

Utstyr/Inventar Oppvekst

Gjeld investering i utstyr og inventar i grunnskule, barnehage og kulturskule. Revisjonen må konsulterast før kjøp vert gjort for å sikre at innkjøpa er å sjå på som investeringar.

Lokale IKT investeringar

Lokale IKT-investeringar iflg investeringsplan. Bl.a. skal PCar byttast ut etter 5 år. Revisjonen må konsulterast før kjøp vert gjort for å sikre at innkjøpa er å sjå på som investeringar.

Infrastruktur, teknologiutvikling etc

Skal Herøy kommune kunne kople til ny velferdsteknologi er ein avhengig av at infrastrukturen er på plass. Helse og omsorg må ha ein post på dette for å kunne vere i posisjon til å søkje midlar knytt til prosjekt. Herøy kommune planlegg i tillegg utrulling av smartdører, medisindispensarar og digitale tilsyn. Posten kan også gjelde fornying av utstyr på sjukeheimane ved behov. Revisjonen må konsulterast før kjøp vert gjort for å sikre at innkjøpa er å sjå på som investeringar.

Investering for deltaking i Søre Sunnmøre Legevaktsamarbeid

Herøy kommune har vedteke å vere ein del av Søre Sunnmøre legevaktsamarbeid, lokalisert i Hovden. Flytting av lokasjon og tilrettelegging iht utstyr har ein

investeringskostnad. Dette er Herøy sin del av kostnaden (kr 150.000,-) og er ein eingongssum.

Helseplattformen

Herøy kommune har signert opsjon for deltaking i Helseplattformen. Det er lagt til grunn at halvparten av kostnadane kan reknast som investering ved utløysing av opsjonen. Herøy kommune har førebels ikkje teke stilling til utløysing av denne opsjonen. Kostnad vert utløyst fyrst etter at det er gjort. Usikker når dette blir etablert. I økonomiplanen er det sett inn tal frå 2022. Ikkje sikkert det blir oppstart i denne økonomiplanperioden.